

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL
FERENC JOZSEF-UT 56. SZÁM
TEL. 21-90, EJJEL 16-TÓL 23-48.

HADJUDFÖLD

ELŐFIZETESI ÁRAK.
NEGYEDÉVRE 15.— PENGÓ
HAVONTA 5 P 20 FILLER.

16 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVIII ÉVFOLYAM 85. SZÁM

Zár alá vették a zsidók vagyonát -- A betiltott fővárosi és vidéki lapok jegyzéke -- Mától kezdve
21 órakor kell elsötétíteni -- Közzöljük a hadirokkant sorsjáték teljes listáját

A zsidó vagyon zárolása

Zár alá kerülnek a magyarországi zsidó vagyonok, azok a mérhetetlen kincsek, a zsidó tőkének azok a megszámlálhatatlan milliói, amelyek évtizedeken keresztül a magyarság zsebéből vándoroltak át annak az idegen fajnak a birtokába, amely mohóságában nem nézett semmi méltányosságot, nem kiemelte a legegyszerűbb kisembereket éppúgy, mint a könnyelműsége, vagy kellő körültekintés, óvatosság hiánya miatt bajbasodródott vagyonszámba rétegeket sem. Ugy vándorolt ebben az országban a magyar vagyon át a zsidóság kezébe, hogy teljességgel volnunk kénytelenek nézni, mennyire nincs akadály nincs erő, amely feltartóztatná annak az üzleti élelmességnek, erkölcsi szempontokat semmibevevő harcosolási vágyának a kielégíthetetlen kapzsiságát, amely egy fél évszázad alatt a magyar vagyonnak több, mint felét egy befogadott törpe inváziós kisebbség kezére juttatta.

A ma kiadott kormányrendelet azt jelenti, hogy a zsidó vagyonok zár alá vételével visszakerül a magyar nemzet tulajdonába mindaz az érték, amit érdemtelenül szereztek meg száz és százezer magyar rovására, kisemmizésére, kivándorlásba hajszolásával, vagy koldusbotra juttatásával. Pedig az eltelt hosszú évek során hányszor hangzott fel a mérsékeltre intő komoly józan figyelmeztetés a hazai zsidósághoz, hogy fekezze arany és tőkegyűjtő szenvedélyét. Később pedig amikor a nemzet tudatára ébredt annak, hogy gazdaságilag és pénzügyileg kifosztva és kiszolgáltatva, szinte teljesen leigázva állt már a zsidó tőke mindenható hatalma alatt és a legemberibb humánus kezdeményezésekkel kísérelte meg a zsidóság gazdasági térfoglalását fokozatosan visszazorítani, ugyanaz az intő szó hatástalan maradt s a zsidóság megdönthetetlennek hitt hatalmi dőlyfősségében a legvakmerőbben kontremínálta meg a magyarság jogos önvédelmi intézkedéseit. Az igazán nagylelkű első zsidótörvényeket nemcsak, hogy hatástalannak ígyekezett tenni, hanem annyira nyeregben érezték már magukat, hogy a ráncszakadt történelmi háborús esztendők kelles közepén volt már azsgük az ellenséghez húzó és azokat nyíltan dicőítő magatartásukkal kiróbbantani egy olyan gyalázatos árulási puccsot, amely, ha sikerül, az egész nemzetet végromlásba dönthette volna.

A zsidóság tehát maga provokálta

Honvédek! Magyar katonák! A háború végső kifejlődéséhez közeledik és döntő szakárhoz jutott. Elsősorban a magyar sors szempontjából, mert az ellenség itt áll egészen határaink közelében. Most tehát ismét hazánk közvetlen megvédéséről van szó. Erre gondoljon mindenki, amikor az elsőhadserg apái nyomdokain elindul a Kárpátokon át Galícia területére, ahol 1914-től 1918-ig olyan sok dicső csatában tündöklöttek a magyar fegyverek. E harcban természetesen nincs vissza, csak előre. Elvárom, hogy mindenki megteszi kötelességét és méltók lesztek a hős elődökhöz.

Fájdalmasan érint, hogy e nehéz órában nem lehetek ma-

gam is köztetek. Gondom lesz azonban arra, hogy itthon a lehető legvégső határig gondoskodás történjék azokról, akik hozzátok legközelebb állanak. Eppen úgy, mint az első világháborúban, most sem állunk egyedül. Ma is ugyanazzal a német hadsereggel harcolunk vállvetve, amely 1914-től 1918-ig becsületes szövetségi hűséggel állt mellettünk és amellyel elévülhetetlen s ebben a háborúban is vérrel megpecsételt bajtársi szálak fűznek bennünket össze. Mindent el kell követnünk, hogy ebből a szörnyű viharból, amelyben nemcsak hazánkat, hanem az egész emberiség kultúráját és civilizációját védjük, győzelmesen kerüljünk ki. HORTHY sk. CSATAY sk. Budapest, 1944 ápr. 15

HADPARANCS

A honvéd vezérkar főnökének jelentése a magyar csapatok hősi és sikeres harcairól

A Tatarhágó kijáratánál és Sztaniszlónál megállították és részben visszaverték a szovjet támadást

A japán repülők legendás feláldozásához hasonló hőstetteket hajtának végre honvédeink

Budapest, április 15. Magyar Távirati Iroda jelenti: A honvéd vezérkar főnöke közli: A Kárpátok átjárói védelmére előretolt biztosító egységeink mintegy két hét óta harcra készen állnak az ellenséggel. Csapataink együttműködve a német kötelekkel, az ellenség további tényereségét megállították. A fontosabb irányokba megindított ellentámadásaink a szivós védekező ellenséget visszavetítették és jelentős terepszakaszok birtokbavételét eredményezték.

Budapest, április 15. Magyar Távirati Iroda jelenti: Illetékes katonai helyről közlik: Az elmúlt hetek hadieseményeiből kétségtelenül megállapítható az orosz hadvezetés ama szándéka, hogy igen nagy erővel támad egyrészt Románián, másrészt Magyarországon át, hogy melőbb a Balkánra jusson. E hadművelet keretében a Tarnopol térségében megindított támadás, mint ismeretes, már elérte a Kárpátok lábait, de Csernovitz

környékén a német haderő, ettől északkeletre a Tatarhágó kijáratánál a készenléte helyezett magyar helyi csapatok, Sztaniszlónál pedig helyi megszálló feladatot ellátó magyar erők a támadást nemcsak megállították, hanem részben vissza is vetették. A magyar csapatok ebből a harcából ezeréves katonai múltjukhoz méltóan vették ki részüket, hősiességükkel igen komoly, le nem becslhető ellenfélnek bizonyultak, hatáson megérfolva sok esetben az ellenfél elhamarkodott győzelmi hazugságait. Így a Sztaniszlónál folyó harcokban éppen a hadi vasutat biztosító feladatokat ellátó és csupán ennek a feladatnak megfelelően felszerelt hadosztály tüntette ki magát fényesen, amelyről már hetekkel ezelőtt már azt állította az orosz jelentés, hogy azt teljes mértékben elfogták. Büszkeséggel állapíthatjuk meg a lefolyt harcokból, hogy a magyar katonai hősiessége, kitartása, küzdőképessége töretlen, ellenfél-

ta ki, hogy a magyarság most már valóban a 12. órában gyökeresen és végérvényesen megszabadítsa az országot a zsidóság tébolyult uralmi vágyától. Azok a rendeletek, amelyeket a Sztójay-kormány napról-napra életbe léptet, a zsidóság szellemi, pénzügyi és gazdasági kártékony tevékenységének teljes felszámolására, azt mutatják, hogy alaposan kidolgozott tervek szerint most már a leggyorsabb ütemben megoldást nyer az utóbbi évtizedek egyik legégetőbb magyar sorskérdése. Ez a ma kiadott rendelet is egyik lépcsője azok-

nak a törvényes intézkedéseknek amelyek eredményesen kell, hogy szolgálják a magyarság végleges megliberálását mindennemű zsidó befolyástól. Az alaposság jellemzi elsősorban ezeket a rendeleteket. Mindenekelőtt a háborúban álló nemzet létérdekeinek biztosítása nyilatkozik meg bennük. Hiszen az eddigi félbenmaradt, felemás megoldások mellett szinte zavartalanul nyugtalanította, irritálta a magyar gazdasági életet a soha meg nem fogható zsidó tőke spekulatív tevékenysége. Most végre visszakerül a nemzet birtokába mindaz az érték,

amely a zsidóság kezében sohasem a magyar célok, hanem mindig valami hamályos, nemzetközi és faji machinációk sőt és alattomos csel-szövéseit szolgálta. Addig, amíg lehetett, a zsidóság mindent elkövetett, hogy kisibolja, átmentse külföldre az itt könnyen, munka nélkül szerzett tőkét. A háború alatt pedig a belső gazdasági front bomlasztását végezték vele a zugforgalom a fekete piac sötét útvesztőin keresztül.

A magyar ipar és kereskedelem, szóval az egész közgazdasági életünk nyögte ennek az idegen pénz-

ügyi diktátorokkáadásnak átkait. Végre ismét magyar lesz tehát a vezetés az iparban, kereskedelemben, vállalatokban, üzletekben s magunk rendelkezünk mindazzal, ami végeredményben mindig a miénk volt. Most a magyar kormány ezzel a valóban erőlyes és gyors császár-metszéssel egyszersmindenkorra gátat vet a zsidó aknamunkának s ezért a magyar nemzeti közvélemény csak megnyugvással és bizalommal tekinthet a rendeletek azonnali végrehajtása elé. (dr. —.)

vel szemben a harcot minden körülmények között felveszi. A támadó orosz páncélosok zömét például kézi fegyverekkel (kézi gránát) semmisítették meg. A hősiesség és önfeláldozás legragyogóbb esetei között tartozik Lövey Dániel, egyik utászszázalójunk állományába tartozó zászlós magatartása, aki hasonlóan a japán repülők legendás önfeláldozásához, — nagymennyiségű robbanóanyaggal együtt rávetette magát egy T. 34. orosz páncélosra és miközben azt megsemmisítette, maga is hősi halált halt. Bizalommal nézhetünk ilyen példák után a jövőbe, hogy a Kárpátokat a magyar katona acélos karja védi.

Uj záróra lép életbe az élelmiszerüzleteknél

Választmányi ülést tart hétfőn a Kereskedő Társulat

A Debreceni Kereskedő Társulat április 17-én, hétfőn délután 6 órakor székházának bizottsági termében választmányi ülés keretében fontos és lényeges kereskedelmi kérdéseket tárgyal. A napirenden elsősorban az élelmiszerüzletek záróórájának újabb megállapítása szerepel. Amely kérdésben egyesülve közeli megállapodás alapján a társulat beadvánnyal fordult a város polgármesteréhez és kérte, hogy az élelmiszerüzletek záróóráját — a reggeli 7 órai nyitása és a déli 1 órától 3 óráig tartó ebédszünet bevezetése mellett délután 6 órában állapítsa meg. Ezt a kérelmet a kereske-

delmi és iparkamara kedvező véleményével terjesztette elő és értesülésünk szerint Kőlcsey Sándor polgármester teljesítette is, azzal, hogy az élelmiszerüzletek új záróórája hétfőn lép életbe.

Tárgyalásra került ezenkívül a kereskedők kihielyezésének, az árak fuvarozásának, a házhozszállítás költségeinek kérdése is, amelyen kívül foglalkozik az ülés a számlalapok illetékére vonatkozó rendelkezések végrehajtásával, valamint a kereskedők áruaktáráinak légofalmi szempontból történő elhelyezésével is.

A farkastorku gróf ismét el akarta árulni Magyarországot

Károlyi Mihály grófra mindenki emlékezik. A farkastorku gróf egyike történelmünk azon gyászos alakjainak, akire csak megvetéssel, dühvel és elkeseredéssel gondolhat minden igaz magyar ember, de döntőtte nemzetünket egyik legnagyobb szerencsétlenségébe. Károlyi gróf sokáig csak azt hitte, hogy bolond, caesaromániás ostoba, degenerált ember, aki pillanatnyi elmezavarásban követelhette el azt a szavakat nehezen kifejezhető aljasságot, amit a magyar nemzet ellen 25 évvel ezelőtt elkövetett. Nem, határozatlan hosszú ideig nem tételeztük fel Károlyi grófról, hogy rosszul lát, pokoli fondorlatok és a mindenképp való ártani akarás irányította politikáját. Az utóbbi évek azonban meggyőzték arról, hogy Károlyi Mihály nem válté pályafutását befejezettek dicsően hani szereplésével, emigrációjában ugyanolyan elkeseredett és aljas gyűlölettel fűtött aknamunkát végez az ország ellen, amelyet nyíltan csinálhatott az előző világháború után. Károlyi gróf azonban téved, súlyosan és keservesen téved, ha azt hiszi, hogy Magyarországon most is fogadtatásra talál az azok a pusztító, romboló eszmék, melyeknek magvát ő volt szerencsés először elhínteni nálunk. A hazafurkolat megbélyegzés mellett, ez azonban már talán nem is hozzájárulás. Valamivel annál is több. Hogy coriolónusi düh, vagy csak ennél kisebb, piszkos mozgató erők húzódnak meg Károlyi külföldi tevékenységét mögött, azt nehéz lenne megállapítani. De hogy ez az ember minden magyar előtt példaképe lett az aljasságnak, a becsatlenságnak, a hűtlenságnak és az árulásnak legutóbbi cseleked-

veivel, az ma már nem vitás. A Károlyi által alkikított londoni, ügynevezett magyar tanácsról a következő hivatalos jelentést kaptuk: London, április 15. Alfred, a Reuter-iroda tudósítója jelenti: Londonban „magyar tanács” alakult. Feje Károlyi Mihály gróf, a jólismert demokrata emigráns. A tanács felöleli az Angliában és Amerikában levő valamennyi demokratikus magyar mozgalmat. Az angolai magyarok köréből négyezer támogatási megajánlás, az Atlanti Óceánon keresztül pedig szívesen táviratok érkeznek önzönével a tanács főhadiszállására. A magyar amerikai szak-szervezeti tagok nemzeti tanácsától Károlyi biztosítékot kapott arra, — hogy a magyar származású jó amerikaiak szívből támogatják az ő vezetésével álló egyesületet, ama zálognak, hogy a magyarok az egyesült nemzetek oldalán fognak harcolni a szabadságért és megtalálják helyüket a demokraták nemzetek körében. A tanács fő programjait a következők: 1. Ellenállási mozgalom szervezése Magyarországon belsőben, partizánegységek alkikítása a Tisza térségben hadseregével való közös harcra. A Hitler által uralt hadigépezet szabotázsra, felhívások a magyar katonákhoz lázadásra és a szövetségeseikhez való átszökésre. 2. Béke a szövetségeseikkel, a magyar csapatok visszavonása a Szovjetunióból és a többi harctérről, az ország mozgósítása a hitlerista Németország elleni küzdelemre. 3. Magyarország jövője a Szovjetunióval és a többi szövetségével való szoros és baráti együttműködéssel biztosítandó, a helyét lerázták a fasiszta uralmat. 4. A feudális fasizmus gyökerestől való megsemmisítése, szabad és független Magyarország megteremtése, amely a parasztnak földet, a munkásnak kenyert, valamennyinek pedig biztonságot ad.

Sztalin nem akar újabb találkozást Roosevelttel és Churchillel

Az angolszások beszüntették a fegyverszállítást Törökországnak -- Megdöböntő terrortámadás Győr védtelen lakossága ellen

A MAGYAR HONVÉDEZÉSEK BULGÁRIÁT NEM TÖRI MEG AZ IDEGHÁBORU. — Irja most a Dnyeszter hírlap, Bulgária egész területén egyetlen küzdelem az ország fennmaradásáért és haladásáért. Bulgária az eddigi megpróbáltatásokhoz hasonlóan a mostani új idegháborút is kiállja, ez a háromodszor sem kényszerítheti térdre Bulgáriát. SZTALIN RIDEGEN ELUTASITOTTA az újabb Roosevelt-Churchill-Sztalin találkozót. Svájc lapok híradásai értesülést közölnek Roosevelt, Churchill és Sztalin újabb találkozásának híre ügyében. — A moszkvai és a teheráni napok óta így szól az értesítés — a világsajtóban ismételt híresztelések bukkantak fel, amelyek Roosevelt, Churchill és Sztalin újabb találkozásáról vé-

nek tudni. Az újabb hármás értekezésre a kezdeményezés a hírek szerint Churchilltől indult ki és később Roosevelt elnök is helyeselte ezt a gondolatot. A britamerikai javaslatot Sztalin elutasította. Ez csak néhány nappal ezelőtt történt, még pedig Churchill miniszterelnökhöz intézett szovjetorosz üzenet alakjában. Az üzenet szerint az orosz nyugati arcvonalon folyó katonai műveletek most Sztalin teljes figyelmét követelik meg és feltétlenül szükségesé teszik, hogy az országban tartózkodó Sztalin a katonai fejelemek mostani időpontjában politikai értekezletek feleslegesnek tart. Csak a második arcvonal lényeges megalkotása lehetne szükséges újabb közvetlen politikai intézkedést.

Hivatalos jelentés a péntek éjszakai berepülésekről

Budapest, április 15. A MTI jelentése: Folyó hó 14-én az esti órákban egyes ellenséges repülőgépek széles kiterjedésben repültek át az ország déli, délnyugati határát és a Dunántúlon, valamint a Duna-Tisza közén, északi irányban elhagyták

az ország légterét. A visszarepülés a késő éjszakai órákban a berepüléssel egyező útvonalon folyt le. Egyes helyeken a légvédelmi tűzérzés működésbe lépett. Bombázásról jelentés nem érkezett. A berepülés zavarosjellegű volt.

Terrortámadás Győr ellen

A győri légitámadás alkalmával nagyon sok egy- és kétemeletes bérházat, valamint földszintes lakóházakat ért telitalálat. Ezek romokban hevernek, más házakat a légnyomás pusztított el. Telitalálat ért egy új templomot is olyan mértékben, hogy csak egyes falai állnak már. A szirénák hangjára a lakosság egyrésze a Duna-partra menekült. Az alacsonyan szálló ellenséges gépek bombázóerő

zúdítottak a menekülőkre. Igen sok a halott. A lakosság egy másik része a környék szabad terepén keresett menedéket. Az alacsonyan szálló gépek a tömeg közé géppuskáztak. A város egyik külvárosában igen nagy a pusztulás. A környéken egyetlen ház sem maradt épen. Ebben a külvárosban a római katolikus templomot szintén találat érte.

Öt nap alatt 283 páncélost veszített a Szovjet

Berlin, április 15. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderő főparancsnoksága közli: A Krim-félszigeten a német és román csapatok állandó harcokban, az utánuk nyomuló ellenségtől folytatták az elszakadást délnyugat felé. Feodoszia és Szinferopol városokat kiürítették. Április 8. és 13-ika között a hadsereg és a légi haderő és a haditengerészeti tüzérség közelékel 283 ellenséges páncélost semmisített meg. A legutóbbi napok súlyos harcban különösen kitüntették magukat a Schröder őrnagy és Heidelberg százados vezetése alatt álló harc-csapatok. A Dnyeszter alsó

folyásánál a szovjet csapatok megkísérelték, hogy a folyó nyugati partján lévő hidőket kizsácolják. Valamennyi támadást azonnali ellentámadással visszaverték. A légi haderő csata- és harcrepülőgépei nagy erővel beavatkoztak a Krim-félszigeten és Tiraspol térségében az elhárító harcokba. Csak ezekben a térségekben a legutóbbi két napon 73 szovjet páncélost semmisítettünk meg a levegőből intézett támadásokkal. Delatynnál és Sztaniszlautól keletre lévő térségben a bolsevisták nagy erőkkel támadtak, a támadásokat visszavertük. Néhány betörtést elrekesztünk.

Tarnopol helyőrsége továbbra is helytáll

Tarnopotól nyugatra csapataink 14. erősen kiéptett ellenséges állásokban a szívós ellenállás mellett is teret nyertek. A város helyőrsége elkeseredett küzdelemben továbbra is helytállt a minden oldalról támadó bolsevistákkal szemben. A Brodytól északra és Kovelától délnyugatra fekvő térségben csapataink szétverték szovjet harc-csoportokat. Szukontól délre az ellenség folytatva áttörési kísérleteit. Csapataink meztelen telles elhárító sikert arattak és megsemmisítettek 48 páncélost a 90 támadó páncélos közül. Olaszországból csak kölcsönösülünk felderítő- és rohamcsapat-levékenységet jelentenek. Gyenge ellenséges lézi erők nappal

támadása a nyugati német határvidéken kisebb károkat okozott (MTI)

Vigyázz!!

Gyermekjátékszereket dobtak le a terrortámadó an olasz repülőgépek

Felnevedd! Meg ne érintsd! mert robban!!

ter vidékén német és magyar csapatok ellentámadás újabb terület nyereségre vezettek és ez nagy jelentőségű a Kárpátok előterének megszüntetésére és elrejtésére szemponthoz. Tarnopol hősi védői most is eredményesen állják a szovjet rohamokat. Kovelnél a német erők előnyomulásban vannak. A déli szakaszon a 15 fokos melegben az utak kezdenek felszáradni és a szovjet főerejét erre az arcvonalra összpontosítja. A német és román csapatok most erősebben kidomborodó tevékenységet fejtenek ki, amely majd kihat az arcvonal déli szakaszára. AZ OLASZORSZÁGI ARCVONALON a tüzérségi tűz megerősödött és eredményes német kezdeményezés volt Neitunánál. A német csapatok eredményesen folytatják a tisztogató hadműveletet Isztriában és a tisztogató harcok foglyot és nagy zsákmányt eredményeztek.

A LEGHÁBORU SORÁN a németek eredményes támadást intéztek London ellen, ahol többiben volt légitámadás. Az angolszász repülőgépek német terület ellen intézett támadások során igen sok angolszász gép pusztult el. Stimson amerikai hadügyminiszter egy sajtóértekezleten kénytelen volt beismerni, hogy minden alkalommal, amikor melyen Németországba hajol be egy támadás, elkeseredett harcok folynak és nagy veszteségeink vannak... Nagy-britanniában egyáltalában nem derültek ki a német vadászpilóták számából ereje tekintetében. Londonban világosan látszik — írja egy madridi lap londoni tudósítója. — hogy Németország több vadászpilótákkal rendelkezik, mint valaha. Nem jó előjel a második arcvonalra és az invázióra, hogy az angol-amerikai repülőgépekkel szembe kerüljön a német vadászpilóták a repülő fegyvereket ártalmatlanná tenni.

A Csokonai Színház Irodalmi Kamara Színháza a Déli Muzeumban Előadások minden hétfőn és kedden este 8 órákor

Hétfőn és kedden este 8 órákor Paul Ceraldy társadalmi színműve **Krisztin**

Apolló filmszínház Előadások 3, 5 és 7 órákor! Vacsorap. d. e. 11 órákor is.

A csodarepülő francia burleszk vígjáték. Főszerepekben: Rellys, a híres komikus és Georges Grey, az ismert szítművész

Csokonai Színház tel. 25-45. Igazgató: B. Ungertváni. Előadások d. u. tél 8, este 8 órákor

Vasárnap délután 3 órákor és este 8 órákor

Egy holdog pesti nyár nézői délután másrészt helytálló

Ludas Matyi gyermekelőadás hétfő és kedd este munkáselemlés

Csavargó lány

Zár alá vették a zsidók vagyont

A rendelet értelmében a zsidók egész vagyont be kell jelenteni -- Az értékpapírok, értéktárgyak, ékszerek, drágakövek és igazgyöngyök letétbe helyezendők -- Tilos a bejelentett zsidó ingatlant jogügylettel elidegeníteni

A zsidó kereskedelmi és ipari vállalat nyersanyag és árukészlete is zárolható

Budapest, április 15. Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap legközelebb megjelenő száma kormányrendeletet közöl a zsidók vagyontól való bejelentéséről és zár alá vétele tárgyában. A rendelet értelmében a zsidó egész vagyont az illetékes pénzügyigazgatóságnál hivatalos nyomtatványon bejelenteni köteles, kivéve a személyes használatra szolgáló lakásberendezést, ruházati, háztartási tárgyakat, ha ezek együttes értéke a 10 ezer pengőt meg nem haladja. Ha ezek a vagyontárgyak a bejelentésre kötelezett zsidóval közös háztartásban élő szűkségi tagok kielégítésére is szolgálnak, a mentességi értéktárgy minden egyes hozzátartozó után további 3-3 ezer pengővel emelkedik.

Amennyiben azonban az említett vagyontárgyak összessége a mentességi határt meghaladja, az egész vagyont be kell jelenteni. Bejelentési köteleesség minden esetben kiterjed a műtárgyakra, szőnyegekre, ezüstművekre és más fényűzési tárgyra. Bejelentési köteleesség terheli mind azokat a zsidó, akár nemzsidó személyeket, akik zsidó tulajdonában lévő vagyontárgyat bármilyen címen őrizetükben tartanak. A bejelentési nyomtatványokat a községi előjárásnál, városban a polgármesternél lehet beszerezni.

A bejelentés alá eső vagyontárgyakat a rendelet hatálybalépésétől kezdve jogügylettel sem elidegeníteni, sem elzálogosítani nem lehet.

A rendelet érvénytelenné nyilvánítja az 1944 március 22. napja után kötött minden jogügyletet, amellyel a zsidó a bejelentés alá eső vagyontárgyait másra átruházta.

kivéve, ha az átruházás a zsidó üzlete körében a rendes kereskedelmi forgalmat meg nem haladó mértékben történik. Ezeket a vagyontárgyakat tehát szintén be kell jelenteni. Az ingatlanok bejelentésével egyidejűleg a zsidó a telekkönyvi hatósághoz is külön bejelentést köteles tenni arra vonatkozólag, hogy az ingatlan tulajdonosa zsidó. Ezt a telekkönyvi hatóság a vonatkozó telekkönyv b) lapján feljegyezi.

A bejelentett zsidó-ingatlant jogügylettel elidegeníteni, vagy megterhelni nem lehet.

A kiadásra kerülő rendelet értelmében a rendelet hatálybalépésétől kezdve a zsidó fixkamatozású értékpapírt, részvényt, szövetkezeti tőke részéről kiállított okiratot, bányarészjegyet és ezekhez tartozó szelvényeket birtokában nem tarthat. Ezeket még a vagyona vonatkozó bejelentés megtétele előtt a Pénzügyügyi Központ tagjai sorába tartozó valamelyik pénzügyintézetnél letétbe kell helyezni, amennyiben a birtokában lévő értékpapírnak nem tulajdonosa, megjelölni azt is, hogy az

értékpapírnak ki a tulajdonosa, valamint az értékpapírt milyen jogcímen tartja birtokában. Az értékpapírok tekintetében bejelentési és letétbelyezési köteleesség terheli minden más személyt is, aki a zsidó tulajdonában lévő értékpapírt bármilyen jogcímen birtokában tart. Zsidó a rendelet hatálybalépése után az esetleg birtokában jutó értékpapírt bejelenteni és letétbe helyezni köteles. A bejelentéssel egyidejűleg a zsidó tulajdonban lévő részvények darabszámát és névértékét, a részvénytársaság ügyvezetőségének is bejelenteni köteles és az ügyvezetőséget az ügyvezetőséget nyilvántartásba veszi.

A rendelet az értékpapírokra vonatkozó rendelkezésekkel azonos módon

bejelentési és letétbelyezési köteleességet állapít meg a zsidó tulajdonban lévő platinából és aranyból, vagy ötvözetből készült értéktárgyak, érmék, ékszerek, drágakövek és igazgyöngyök tekintetében.

A zsidók séfjei zárva maradnak, azok tartalmát a zsidók bejelenteni kötelesek. A kiadásra kerülő kormányrendelet ugyanakkor bejelentési köteleességet állapít meg és

zárlatot rendel a zsidóknak betéti könyvön, folyószámlán vagy postatakarékpénztári csekkiszámlán alapuló követeléseire is.

Ezekből a zárolt követelésekből a zsidó részére havonként azonban csak egy követelésből ezer pengőt szabad kifizetni. Ezen összegben felül a kifizetést csak akkor szabad a zsidó részére teljesíteni, ha az összegre a rendeletben taxatív felsorolt célokra, így például az alkalmazottak kifizetésére, vagy munkabérekre bíróság megítélt követelésekre, adóknak és köztartozásoknak a kifizetésére van szükség. A rendelet értelmében a zsidó általában 3 ezer pengőt, ha pedig kereskedelmi vagy ipari vállalatot tart üzemben, az előző üzleti évben elért forgalom 5%-át meghaladó készpénzt köteles a Pénzügyügyi Központ tagjai sorába tartozó valamelyik pénzügyintézeti betéti könyvre, folyószámlára vagy takarékpénztári betéti, vagy csekkiszámlára befizetni. Az így befizetett összegeket a rendelet ugyanakkor zár alá helyezi.

Külön szabályozza a rendelet a zsidó kereskedelmi, vagy ipari vállalatokra vonatkozó bejelentési köteleességét és felhatalmazza a kereskedelem- és közlekedésügyi, illetve iparügyi minisztereket arra, hogy a zsidó kereskedelmi vagy iparvállalat nyersanyag- és árukészletét, valamint üzleti berendezését zár alá vehessék, illetve amennyiben az üzlet, vagy üzem folytatására közérdekből van szükség, a vállalat élére, a tulajdonos költségére, vál-

lati vezetőt rendelhesse nek ki.

A továbbiakban kimondja a rendelet, hogy a zsidókra megállapított rendelkezést alkalmazni kell minden olyan közkereseti, betéti és korlátolt felelős-

A Hangya alaptőke emelése

A szövetkezeti mozgalom erőteljes fejlődését legjobban mutatja a forgalom állandó emelkedése. A Hangya Központ 1943. évi forgalma, az előző évi 450 millió pengővel szemben, meghaladja a 600 millió pengőt. A forgalom ekkora emelkedése élénk bizonyítja az anyagi megerősödésnek és a szövetkezeti hálózat szolgálatát igényelők számbeli gyarapodásának. A megerősödés folytán következett be, hogy a legutóbbi nyolc év folyamán a Hangya Központ több mint 1200 tagozóval, szövetkezeti ház, kultúrház építését, típusbolt átalakítását és bolti berendezés felújítását segítette elő. Ezek az építkezések, átalakítások és korszerű felszerelések, sok millió pengőt igényeltek. A Hangya Központ ezekre a megokolt és célszerű befektetésekre, mindenkor szívesen nyújtott támogatást. Szívesen segítette a szövetkezeteket sokoldalú törekvéseikben, mert a tagok érdekében állónak tartotta a fogyasztási üzletág megalapozását éppen úgy, mint a szövetkezeti munka megindulását és kifejlődését az értékesítés különféle területein. Nyilvánvaló, hogy a forgalom állandó emelkedését csak ilyen előrelátható, messze a jövőbe néző tevékenység kifejlesztésével lehetett biztosítani. A Hangya Központ mindenkor figyelemmel kíséri a gazdasági helyzet változásait. Ennek köszönhető az a sokatmondó eredmény is, hogy az előző évi 3 millió pengő körüli vásárlási visszatérítéssel szemben 1943-ban már több mint 5 millió pengő vásárlási visszatérítést adhatott a tagozóknak. Ugyanez a tagozóknak. Ugyanez a tagozóknak.

A Hangya Központ üzletrészjegyzési mozgalma ezúttal is szép sikert ígér. Uztárszerveinek kihelyezése új tőkét hoz össze s ezzel tovább növeli majd a forgalmat és állandósítja a Hangya Központ üzletrészének értékét és jövedelmező-

Vendéglősök, korezmárosok!
szükségletüket legolcsóbban
Pótor László
bornagykereskedőnél szerezhetik be.
Hatvan-u. 35.
Telefon 82-71.

ségű társaságra, amelynek leg- alább egy tagja zsidó. Az ilyen társaságokat vagyontól tekintetében ugyanolyan bejelentési köteleesség terheli, mint a zsidó magánszemélyeket. A továbbiakban a rendelet részletesen szabályozza, hogy a rendelet alkalmazása szempontjából kit kell zsidónak tekinteni. A rendelet végül büntető rendelkezéseket tartalmaz. A rendelet megszegői, vagy kijátszói ellen amennyiben a rendelet ellen elkövetett cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — a rendelet megszegése kihágást képez és háború idején hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő. A büntetőjogi felelősségrevonáson felül a rendelet megszegői ellen internálásnak is helye van, azt a vagyontárgyat pedig, amelyre nézve a kihágást elkövették, el kell kobozni.

Mezőgazdasági gép Kellene?

A HANGYA KÖZPONTI ÜZLETRÉSZT

dekeit. A szövetkezeti hálózat és a Hangya Központ a tevékenységével kétségtelenül érdekvédelmi szolgálatot teljesít. Védi a mezőgazdasági és ipari munkásság, egyáltalán a kisember érdekeit, ha mint fogyasztó fordul meg a Hangya szövetkezetekben, vagy ha mint termelőnek eladója keresi meg a szövetkezeti értékesítés különféle szerveit. Érdékvédelmet egyformán kiterjeszti a társadalom minden tagjára azaz, hogy árusít és értékesít, sőt újabbban a termelés fokozása céljából foglalkozik a termelés irányításával, a talajerő fenntartásával és a kisgazdaságokat hozzásegíti a korszerű talajmvelő eszközökhöz, a különféle mezőgazdasági gépek csoportos beszerzéséhez.

A Hangya Központ a szövetkezeti hálózat útján ilyen célokra kívánja felhasználni az új milliókat, amelyek 100 pengő névértékű alapítványi, 10 P. névértékű rendes üzletrészek kiadását úján kerülnek birtokába. A jegyzett üzletrészekre a folyó évben 20 százalékos beíratási díj fizetendő, ezt a tartalékalap növelésére használják fel. Ilyen üzletrészeket jegyezni lehet minden Hangya szövetkezetben, továbbá a Hangya kirendeltségeknél és a Hangya Központnál Budapesten. A jegyzett összeget és a beíratási díjat a 6407-es sz. „Üzletrész” jelzésű postatakarékpénztári befizetés alapján lehet postára adni.

Adakozzunk a bombakárosultak megsegítésére

Tegnap számunkban részletesen közöltük a bombakárosultak javára a Debreczeni Újság—Hajdúföld kiadóhivatalához beérkezett adományokat. Az elmúlt nap ismét több adomány érkezett be a kiadóhivatalba. Ezeket az alábbiakban nyugtázzuk:

A debreceni sebészeti klinika orvos karának nevében dr. Hüttl Tivadar professzor 500 pengőt küldött be a bombakárosultak javára. A sebészeti klinika orvosai minden hasonló alkalommal készséggel és áldozatos szívvel sietnek az arra rászorulókon segíteni.

Az áldozatkészségnek nagyszerű példáját mutatta ismét Bóde Gyula hentesárugyáros, Kossuth-utca 57. szám alatti lakos, aki nemes szívvel minden hasonló megmozdulásból jelentős összeggel vevő ki részét. © szintén 500 pengőt juttatott el kiadóhivatalunkba a bombakárosultak javára.

Szombati számunkban már nyugtáztuk az István gőzmozgalmi munkásainak 290 pengős adományát. A

hazafias, nemesgondolkodású munkásság most 10 pengőt küldött be s ezzel az általuk, saját körükben rendezett gyűjtés összege 300 pengőre emelkedett.

Dr. vitéz Balogh Jánosné, Rákóczi-utca 10. szám alatti lakos 100 pengővel járult hozzá a nemes akcióhoz.

Nagy Sándor Darabos-utca 14. sz. alatti lakos nyug. igazgató-tanító 100 pengőt adott a bombakárosultak megsegítésére.

Ugyanekkor Hohol Friyes, Kassa-út 29. szám alatti lakos 20, dr. Trón Lászlóné 10, özv. Trón Lajosné 10 pengőt adományozott a bombakárosultak javára kiadóhivatalunk útján.

A Debreczeni Újság—Hajdúföld-höz így beérkezett adományok összege jelenleg 3499 pengő.

Ismételten felhívjuk a nagyközönséget, hogy a nemes példák mindenképp buzdítsanak adakozásra. A nemzet összességének érdeke, hogy minél több gyűljön össze tragikusorsú testvéreink megsegítésére.

A háboru hírei

Berlin, április 15. Berni jelentés szerint a svájci lapok lisszaboni értesülést közölnek. Roosevelt, Churchill és Sztalin újabb találkozásáról vélekednek. Az újabb hámaszertekezetnek a kezdeményezése állítólag Churchillől indult és később Roosevelt is helyeselte ezt a gondolatot. A brit-amerikai javaslatot Sztalin elutasította. Ez csak néhány nappal ezelőtt történt, mégpedig Churchill miniszterelnökhöz intézett szovjetországi üzenet alapján. Az

üzenet szerint a szovjetországi arcvonalon folyó katonai hadműveletek most Sztalin teljes figyelmét követelik meg és feltétlenül szükségessé teszik, hogy az országban tartózkodjék Sztalin a katonai fejlemények mostani időpontjában politikai értekezletet feleslegesnek tart. Csak a második arcvonal tényleges megalkotása jelenthetne szükség esetén újabb közvetlen politikai érintkezést.

Beszüntették a Törökországnak szánt angol-amerikai fegyverszállításokat

Berlin, április 15. (Német TI) Az United Press jelentés Newyorkból: A Herald Tribune értesülése szerint az amerikai külügyminisztériumnak külföldi gazdasági ügyekkel foglalkozó osztálya és az angol kormányzat hasonló hivatala már mérlegelés tárgyává tett több gazdasági rendszabályt arra az esetre, ha a svéd kormány nem teljesítené a szövetségesek kívánatait. E rendszabályok között szerepelnének a kölcsönkivétel tilalom, valamint a Svédországba való búza és borkivitel eltiltása Iroszág esetében, jelenti továbbá a lap. Pénz-

zárlat elrendelését, valamint búza és amerikai gépek szállításának beszüntetését méltatlannak tartja. Portugália esetében az olaj és gépek kivételének tilalma, Spanyolország esetében pedig az olajzárköt fenntartása és az angol szénszállítások beszüntetése jönne szóba. Ezzel kapcsolatban utalnak továbbá arra, hogy a Törökországnak szánt angol-amerikai fegyverszállításokat már beszüntették. Azonkívül szóba került az is, hogy beszüntetik a textilneműek, vegyszerek, gyógyszerek, gyapot stb. Törökországba való kivitelét.

Stockholm elutasító magatartást tanúsít az angol-amerikai jegyzékkel szemben

Berlin, április 15. Stockholmából jelentik: A svéd külügyminisztérium megerősítette, hogy az angol és amerikai követ-csüdtörökön a svéd kormány megtagadja a svéd kormány által megadott nyújtott át a tengellyel folytatott svéd kereskedelemről. Stockholm diplomáciai körökben az a vélemény, hogy Svédország nem teljesíti a szövetségesek követelését. (MTI)

szemben, amelyekben a szövetségesek a Németországba irányuló golyócsapágy szállítások beszüntetését követelik. Az Afion Bladet fordul szembe a leghatározottabban azzal a kívánattal, amelyet egyszerűen méltatlannak nevez. Svédország semleges ország és az is akar maradni, hangsúlyozza a lap, és mint ilyennek mindkét féllel jog van kereskedelmet folytatni. Ezt a jogát a nyugati hatalmakkal szemben is meg kell védelmezni. (MTI)

Német lapok a magyar repülő bator támadó szelleméről

Berlin, április 15. (MTI) A szombat reggeli berlini lapok az ellenséges légi offenzívával kapcsolatosan kijelentik a Magyarországra felejt lezajlott légitámadásokról a többiek között ezeket írják: A Dél-Németországba benyomuló amerikai bombázókivételre, az elhárító ágyúk tüzei fogadták és a légvédelem állandó támadása következtében nagy veszteségeket szenvedtek. Ugyanakkor Magyarország feletti egy második nagy légitámadás zajlott le. A birodalom déleletről részben bevetett német légvédelmi erők, amelyek az előző napon a Délkelet-Németország ellen irányuló ellenséges légitámadások során annyira kimerültek magukat és az április 13-14. német hadijelentésben jelzett 51 ellenséges gép lelövésével nagymértékben kivevették részüket. A 15. amerikai légitámadás repülőit egy erősebb támadás és verik együtt, a magyar repülőik is az ellenségre vetették magukat. Bátor támadó szellemüknek szintén sok repülőgép esett áldozatul.

dési körét, meghiusult. Ezzel összefüggésben az egyik magyar harci csoportnak sikerült egy újabb szovjet gépkocsit ellopni és előrenyomulni egy partokon és domborzatokon túra. (MTI)

ELENSÉGES BUVÁRNASZADOKAT SÜLLEZTETEK EL A JAPÁNOK

Tokió, április 15. (Német TI) A legutóbbi napok folyamán a Csendes óceánban négy ellenséges buvárnaszádot süllyesztettek el a japánok. Ez a siker eredménye azoknak a fokozott rendszabályoknak, amelyeket a japán hadiengergészet az ellenséges buvárnaszádok leküzdése végett hozott. Két buvárnaszádot nagy hatósugarú bombázók, kettőt pedig hadihajók semmisítettek meg. (MTI)

ANGLIA ES AMERIKA A NEMET-ORSZÁGNAK VALÓ TOROK SZALITÁSOK BESZÜNTETÉSE T KÖVETELI

Ankara, április 16. (MTI) Az ankarai angol és amerikai nagykövetelek péntek délelben egymást követően megjelentek a török külügyminisztérium és azonos tartalmú jegyzéket nyújtották át nekik a németeknek szóló török szállítások beszüntetése tárgyában.

A magyar vidék az egységes jobboldali front megteremtését várja

Milóty István lapja az „Uj Magyarországi” szombati számában debreceni keltezésű vezércikket közölt. „A magyar vidék az egységes jobboldali front megteremtését várja” címmel főszerkesztőnk, dr. Nagy Imre tollából, amelyben az elmúlt hetekben végbement történelmi jelentőségű eseményekkel kapcsolatban Debrecen és a Hajdúföld keresztény magyar közvéleményének közhangulatát ismertette. A cikk befejezése a jobboldali magyar erők összefogását sürgette. Az erre vonatkozó részt az alábbiakban közöljük:

„Most azt várja a magyar vidék népe, hogy a lehető legrövidebb idő alatt megszűljen az az egységes nagy politikai szervezet, mely összefogja, egy táborba tömöríti a jobboldali magyar pártokat. Minden nap és minden hét, amely elmúlik anélkül, hogy ez a halasztóhatatlan pártegység megvalósulna, mérhetetlen és helyrehozhatatlan kárt és hátrányt jelent a bolsevizmus elleni védőharcunkban műhatatlanul szükséges totális nemzeti erőlködésünk és helyállásunk terén. Ha a jobboldali pártok abba a végzetes hibába esnének, hogy most versenyt provokálnának egymásköz, ki kapjon nagyobb részt a hatalomból, akkor a nemzeti közvélemény hitét vesztené az új vezetéssel szemben is. Ma nem arra van szükség, hogy torzalkodjanak vidéken a pártvezetők, melyik tud pozíciót biztosítani a maga számára, hanem arra, hogy a pártérdekeket alárendelik a nemzet érdekének, megteremtik a szétbontatlan pártegységet s erre az útmutatásnak a fővárosból kell jönnie. Erzi itt mindenki, hogy készen áll az ország vezetésére egy olyan jobboldali magyar szellemi vezérkar, amely már résztvevő Gömbös szellemében az ország kormányzásában s ha az eltelő évek alatt egyesek közülök más és más politikai párt keretében keresték a lehetőséget eszmék diadalravitelére, most találják meg az együttműködés sziklaszilárd alapját, mert biztosak lehetnek benne, hogy a magyar vidék ma még két-három jobboldali pártba tagolt magyarságának legfőbb vágya a pártérdekektől nem felszelyezett erős és egységes politikai szervezet megteremtése.”

IDÓZITOTT BOMBA A VATIKÁNBAN

Lisszabon, április 15. A római rádió jelentette, hogy a vatikánvárosi Sixtus kápolnában igen nagymértékű időzített bombát találtak. A bomba azokhoz volt hasonló, amelyeket Titó tábornagy csapata a Balkánon használt.

A Postatakarékpénztár márciusi forgalma

Vitéz Madaras Jenő miniszteri osztályfőnök, a Magyar Királyi Postatakarékpénztár vezérigazgatója közölte a takarékpénztár márciusi forgalmát. Március végén a betétállomány 256.612.812,38 pengő volt. A betéteket a visszafizetések 7.198.889 pengővel multák felül. A betevők száma: 745.730. A csekk tulajdonosok száma: 51.974. A zálogfelvétel 120.179 darab új zálogfelvétel 12.407.143 pengő kölcsönrel és 180.641 darab zálogkiváltás 8.067.008 pengő visszafizetéssel szerepelt. A zálogtárgyak álladéka a hónap végén 420.176 tétel, a zálogkölcsöntöke álladéka pedig 29.011.305 pengő. Az összeforgalom a takarékosk- és zálogfelvételben március folyamán 4.507.005 tétel s 13.785.037.790 pengő 53 fillért tett ki. Az összes betétek álladéka a hónap végén 1.120.548.210 pengő 24 fillér.

Ruhák, kabátok pongyolák, női és férfi fehérneműek nagy választékban

KERECSEN, Csapó-utca 8

A PRÉMIUM,

jutalmak, vagy jutalom, mindegy, hogyan nevezzük, de mindenképpen olyan üzleti íze van a szónak még akkor is, ha tisztességes keresetről, vagy jutalmazásról van szó. Azért szokták — rendes körülmények között — kapni, mert valaki valamit vagy megcsinált, vagy kapcsolata révén úgy látszik, mintha megcsinált volna. Az azonban egészen új a történelemben, hogy valaki akkor és azért kapjon prémiumot, amikor és ha sikeresen végrehajt mondjuk huszonöt berepülést és bombázást ellenséges állam területén.

menyire furcsán és mevetésesen is hat, minden becsületes nemzet érdekében tiltakozunk, hogy az ilyen prémiumos üzleti „biznitos” alakokat katonának merjék nevezni. Ezekhez képest a esetlekedés és komlétesik olyan gyaűlérok, hogy nem hínénk, keset fognánk, az efféle népséggel, Pénezért harcoltak annak idején a „pötét” középkorban is, a mit ma szeretnek olyan megvetéssel emlegetni éppen arról az oldalról, ahonnan a prémiumost „katonák” hada kel szárnra éjjelenként, hogy boldogságra született gyermekek, élet szélén álló aggyastyánok, asszonyok, anyák életét frtsák ki hogy az 6 huszonöt ezer dollár prémiumjuk minél előbb együtt legyen. Nem, jámbor jenk, ez üzlet, ami eszámol a történelem és a becsületes világ az élel üzleti könyvében a tartozik és követel oldalak kitérésével, de az ilyen hadviselőknak semmi joguk és címük nem lehet arra, hogy hadseregnek, katonának nevezzük őket.

Olvassuk, hogy valami efféle prémium szerződése van az amerikai katonáknak. Nos természetesen, hogy efféle csak amerikai gondolat lehet. Bátorság ötért, vagy tízért, mind egy, kivéi hogy lehet megegyezni. Huszonöt ezer dollárért érdemes reszkurozni a bört az arcon, szíven, esetleg a talpon is.

Tévedés, nekünk nem az faj, hogy ezek a népségek, egykori quejált genszterek bombáznak, nekünk csak az faj, hogy pénzért bombáznak és ezreknek, meg ezreknek azért kell meghalniuk, földöntökké lenniük, hogy a Tomiknak, Johniknak legyen gyalogász véségükre mit aprítani wiskibe.

Vakmerőség és bátorság, ha kell halatlán gonoszság, mindegy, fő e huszonöt ezer dollár. Ki tudja, hogy a sok, sok ezer amerikai „hős” között ki és mi az aki felvette a pénzt mert szerencsés volt, mint valam kartásnak a zughelyen, aztán még talán kap valami kitüntetést is a melére, mert tegyük fel Budapest bombázásában jevéken részt vesz. Ha sokáig él és szereti a felünlést egészen bizonyos, hogy annak idején, amikor lezajlt ez a háború is, még filmszerződéssel is megkínálják, ami egészen bizonyos, hogy jóval több anyagot keesget majd a gangszteri külsőséget megörző ilyen „katonáknak”.

Tiltakozásunk ettész a malzürzavában, de az undor megmarad akkor is az emberiségben, ha egyetlen ember marad a földön. És még egyet. Egészen bizonyos, hogy ez a háború holnap nem fog be következni ismét, ha ma megkörik a békét. Akkor legalább néhány évre ismét ráér az emberiség, hogy saját vessen saját magával, mi volt, hogyan volt, ki, hogyan csinálta azt, ami, tett ...

Mi, magyarok jól ismerjük a bátorság és vitézség mikéntjét. Megbecsüljük mindenkiben. Mindent megértünk, de egyet nem. A háború üzletét aljasítani azért, hogy az egyén keresen huszonöt berepülés alkalmával huszonöt ezer dollárt és végleges obsitot, hogy aztán csárdát nyisson valamelyik amerikai város külsőségén, azt nem értjük. Ez több mint fertelem, ez több mint elvetemültség. Még azt is megértetjük, hogy az amerikai katonák köröm piszkálójától, köntölvizig mindent kap és valóságos hátrakományt jelent egy század átköltöztetése. Megértetjük, hogy klubokat nyitnak nekik a ködös Albionban, Gondolnak arra, hogy szerelmüket zavartalanul bonvoltsák le nemzetek köteleinek keretében. Minden elfogadjunk, elvégre az 6 dolguk, az ellen azonban, bár-

Azért mi bizunk abban is, hogy egyszer, csak egyetlen egyszer akad s mi igazi hős és vitéz repülőinkből is néhány száz olyan vállalkozó férfi, aki azt mondja, lesz, ami lesz és nézük meg azt a Newyorkot felkötő és hadd ismerje meg a háborút a kilencmillió amerikai város is a maga valóságában, nemcsak a mozik hirdőjából. Elvégre két vége van a hónak. Nos, megátjuk, hogy akkor vajjon a mal jó véleménnyel lesznek mondjuk az első amerikai bombázás után a jenkik a mal prémiumos „hadflakról” ...

Verekedés közben leharapta barátja fülét

A debreceni főrendcséken igen érdekes testisértsi bünjerben tartott főtárgyalást Trásy András tanácselnök, büntető egységtörő Dzsiniák Péter nyírlugosi legény súlyos testisértsés vétségével vádolva kerül a vádlottak padjára, mert a vádlót szerinti tavaly a nyírlugosi ország újon összevezetett Verő Mihállyal annak föléből leharapolt egy darabot.

hogy veszekedés közben harapot barátja fülébe és most csak azt restell, hogy esonka a füle A bizonyított eljárás befejezése után a főrendcséke Dzsiniák Pétert súlyos testisértsés vétségében mondta ki bünösnek és egyhónapi fogházbüntetésre ítélte.

A most megtartott főtárgyaláson Dzsiniák főrendcsékes beosmerő vallomást tett. Elmondotta, hogy Verővel egy szekéren haladtak Nyírlugos felé és útközben a tilosban legeltetett jóságok miatt, szóváltásba kevelt és ennek tetlegesség lety vége. Ezsűr Verő jámadt órá és 6 védekezésből fülébe harapott, de egy darabka szájában maradt barátja füléből. Verő Mihály szintén elmondta,

Meteor mozgó műsora

Vasárnap délelőtt 11 délután 3, 5 és 7 órák, hétfőn, 5 és 7 órák utoljára! Szlezcsky Zita-Szilassy, Latabár, Vaszary, Csontos főszereplésével.

A zenélő malom

Szerdák ól: TOPRINI NASZ és VASSKLÓ KORMANYOS

nunagória filmszínház

Vasárnap és hétfőn

LEJTŐN

Egy asszony megrázó drámájára Főszereplők: Szilágyi Szabó E., Timár József, Gregus Zoltán, és Fáy Béla. Előadások: vasárnap 3, 5 és 7 órák hétfőn 5 és 7 órák

Viaszinház

Ma utoljára! a legeszebb magyar film: **AZ ÚJ FÖLDESÜR** Jávör, Somlay, Uray, Lázár M. Kőváry M a főszerepekben Hétfőn először! **SEMMEIWEIS** a legmeghatóbb magyar film-remek Uray, Somlay, Simor E.

Huszonhét fővárosi és vidéki hetilap, illetve napilapot tiltott be vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály

Budapest, április 15. MTI jelenti: Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály államtitkár, a sajtóval kapcsolatos ügyek kormánybiztosa a miniszterelnök rendelkezésére a következő időszakban megjelentetését tiltotta be: Budapest a „Budapesti Tudósító” és „Magyar Tudósító” c. hírlap-tudósító újságát, a „Független Magyar Újság”, a „Magyar Gazda”, a „Szabadság”, a „Szabadszó”, a „Jelenkor” c. politikai hetilapokat, a „Kisgazdaság”, a „Holnap”, a „Magyar Csillag”, a „Magyar Törvényhozók Lapja”, az „Ország Utja”, a „Film, Színház és Irodalom”, a „Színházi Magazin”, az „Ún-

nap”, a „Die Zeit”, a „Dolgozó Nő”, a „Rakéta”, a „Múlt és Jövő” c. időszakos lapot, az „Israelita tanügyi értesítőt”, és a „Magyar Izraelita Hitközségi Tisztviselői Lap” c. zsidó lapot, Szegeden a „Délmagyarország” és a „Szegedi Napló” c. politikai napilapot, Miskolcon a „Felsőmagyarországi Reggeli Hírlap” és a „Magyar Jövő” c. politikai napilapot, Pécsen a „Pécsi Napló” c. politikai napilapot, Beregszászon a „Kárpátalját”. A miniszterelnöknek erre vonatkozó határozata a hivatalos lap vasárnapi számában jelenik meg.

Mától kezdve 21 órakor kell elsötétíteni

Budapest, április 15. MTI jelenti: A Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli a honvédelmi miniszter rendelkezését az elsötétítés újbóli szabályozásáról. Az elsötétítést április 15-től április 23-ig 21 órakor, április 24-től 30-ig 21.30 órakor kell végrehajtani. Az elsötétítés tovább-

ra is hajnal öt óráig tart. Az elsötétítés időpontja előtt bekövetkezett légtámadás, vagy légiriadó, vagy zavaró repülés esetén a teljes elsötétítést azonnal végre kell hajtani, illetve minden kisugárzó fényt el kell oltani.

A belügyminiszter feloszlatta a cionista szervezeteket és megszüntetett több baloldali politikai pártot

Budapest, április 15. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A belügyminiszter a Független Magyar Szocialista Pártot (Rácz Kálmán), a Független Magyar Polgári Pártot (Kossuth-párt, vezetője Bartha Albert), a Polgári Szabadság Pártot (Rassay Károly), a Nemzeti Tábor (Magyar Szocialista Népmozgalom, Szűcs István) pártokat, azok központját, vidéki szervezeteit, az egyéni süllyel joggal elkövetett visszaélések megtorlásaképpen az 1938. XII. tc. 3. §. alapján feloszlatta, további működését megtiltotta és a párt bárhol található vagyonát lefoglalta. A feloszlatast állambiztonsági okokból kellett foganatosítani, mi-

után titkos tevékenységet fejtenek ki a belső rend és hadviselés érdekében veszélyeztettek. Budapest, április 15. A MTI jelenti: A belügyminiszter a Turáni Vadászok Egyesületét feloszlatta, vagyonát a Hadigondozó Szövetségnek juttatja. Budapest, április 15. A MTI jelenti: A belügyminiszter a Magyar Cionista Szövetséget, annak fiókjait és általában mindennemű cionista szervezetet feloszlata, állambiztonsági szempontból. A feloszlatast cionista szervezet vagyonát a Hadigondozó Szövetségnek juttatják.

Eljegyezték egymást a vonaton, a vőlegény meglépett az ajándék esküvo ruhával

Nem mindennapi szelhámoságot követett el az emul nap egy ismeretlen fiatal ember. Egyik debreceni fiatal urileány Budapestről Debrecen felé utazott haza a sebesvonattal. A vonaton megismerkedett egy magát Pindur Frigyes budapesti kántortanítónak nevező fiatalemberrel, akivel beszélgetésbe kezdett. Néhány állomás után már igen közvetlen hangon tárgyaltak, a fiatalember hamarosan a tárgyra tért, kijelentette, hogy nőül akarja venni a leányt. Szerelmet vallott neki és hangsúlyozta, hogy mindjárt a szüleitől kéri meg a kezét. Amikor megérkeztek Debrecenbe, a fiatalember valóban fel is kereste

a leány szüleit, megkérte a kezét és az esküvőt ki is tűzték. A szülőknek ugyan kicsit gyanus volt ez a hirtelen parit, de nem ellenkeztek, mert leányuk mindenképpen az azonnali házasság mellett volt. A legrövidebb időn belül be is szereztek a szükséges engedélyeket. Néhány nappal az esküvő előtt a boldog vőlegény azzal a kívánsággal állt elő, hogy mivel ő tartalékos zászlós, egy zászlósi díszegyenruhára volna szüksége a templomi esküvőhöz. A gyanyóttan szülők megvettek a fiatalembernek az egyenruhát, aki azzal távozott el, hogy a szállodal szobájában állították. — Vissza sem tért többé. A rendőrség megindította a nyomozást a szelhámos kézrekerítésére.

A debreceni Kollegium tanítóképzőintézete és a gyakorló gimnázium Táj- és Népkutató Szakosztálya nyerte az országos pályázat első díjait

Bakó Elemér egyetemi magántanár beszél a szép munkáról. — Molnár József tanár megkapó levele diákjaihoz

1940-ben egy fiatal, lángelkű tanár került ideiglenes óraadói minőségben a debreceni református Kollegium tanítóképzőintézetéhez Bakó Elemér személyében. Csak németet tanított, de a szünetekben maga köré gyűjtötte a diákokat és a táj, meg a népkutató munkának csinált körükben hírvérést. Abban az időben a Kollegiumban lakott, a táj és népkutatás iránt érdeklődők a szobájában jöttek össze és itt tárgyalták meg az első gyűjtött anyagot. A munkára felgyűjtött Török Tibor igazgató is és meleg magyar szívével pártfogásába vette a munkát. Az ő támogatásával Bakó Elemér megalakította a Táj- és Népkutató csoportot, amelyet az intézet nagynevű, érdemekben gazdag volt tanáráról, boldogemlékű Ecsedi Istvánról neveztek el. Bakó Elemér aztán elkerült a Kollegiumtól, mint legutóbbi hírt adtuk róla: Egyetemi magántanárként neveztek ki értékes munkájára jutalmaképpen, de a kapcsolatot továbbra is megtartotta a csoporttal, továbbra is vezetőjük maradt a diákjai nagyszerű munkát végeznek, mint az az alábbiakból kiténik.

A református tanítóképzősök szép munkája

A napokban hirdették ki a III. Országos Középszintű Táj- és Népkutató pályázat eredményét. A pályázaton az Ecsedi István Táj- és Népkutató csoport is részt vett, mégpedig nagyszerű eredménnyel. A sikeres munkáról Bakó Elemér egyetemi magántanár a következőképpen nyilatkozott:

A pályázaton holtversenyben a munkaközösségek versenyének első díjat nyerte csoportunk — mondatja. — Az egyéni versenyben az I. b. díjat Szathmáry Károly V. éves hallgató kapta: Népi építkezések Hajdúszovátán, Kenyérűtés Hajdúszovátán, Állathivogató szavak és Találós kérdések című munkáival. Szathmáry hajdúszovátai kovácsmester fia. Elsőnek edesapja mesterségének szavait, ábráit jegyezte fel. Kiváló néprajzi feljegyző. Már az 1941-es, Csűrny Bálint emlékére rendezett országos pályázaton szép helyezést ért el. A Magyar Néprajzkutató Intézet általános munkatársa. Alkalmában másban is kitűnik. Jó sportoló, mint levele kiváló ifjúsági vezető s természetesen jó tanuló. A II. díjat Vass Lajos III. éves növendék nyerte. 140 poroszli népdalt gyűjtött össze, amelyeket Kadály-Bartók felfogás szerint „G” záróhangrahangolt át. A tavaly országos első Kovács László most dícséretet kapott és könyvjutalmat. Ez azonban csak annak tulajdonítható, hogy nyári katonai szolgálatom idején ő foglalkozott a csoporttal, a pályázati anyagot is ő készítette elő, így önmagát valóságos feladta a közösségért. A bajtársias

szellem nagyszerű megnyilatkozása viselkedése. Pedig most is rengeteg gyűjtése van. Nyáron és ősszel összegyűjtötte a debreceni szőlőtermelés szavait, kifejezéseit, ábráit. A Táj- és Népkutató Központ szathmármegyei Bőrvényben rendezett táborában gazdag sivatónak, szép dal-anyagot gyűjtött. Szóval: a csoporttal való foglalkozása következtében nem tudta feldolgozni ezt az anyagot s tudta, hogy a pályázaton Szathmáry megfelelően képviseli a csoportot. Vadon József dícséretet és könyvjutalmat nyert. — „Egy debreceni iskola a számok tükrében” című munkájában a nyilastelapi elemi iskolát dolgozta fel, s kimutatta hogyan mutatkozik meg a háború hatása az iskolabájtársban, a növendékek előrehaladásán, a gyermeki lélek fejlődésében.

Társoly József V. éves, M. Csikay László II. éves Molnár Sipo András III. éves, Tókes Ferenc V. éves, Ujlaki Miklós II. éves tanuló dícséretet nyert.

Alkalmában meglátszik a háború nemcsak Vadon témájában, hanem a többi dolgozatokban is. Bizonyos fokig korszerű dolgokkal is szolgálnak. Ezek a fiúk nemcsak a táj- és népkutatásban dolgoznak, hanem a Magyar Néprajzkutató Intézetben is. Vannak olyan tanulók, akik teljesen megbízható néprajzi gyűjteményt tudnak felmutatni. Ez jelentős lépés az irányban, hogy a magyar néprajzkutatás gondolatát a társadalom közös feladatává tegyük s így ezt a hatalmas munkát, ami ránk vár, százak és ezrek támogatásával fogjuk befejezni. Külön ki kell emelnem Török Tibor igazgató úr támogatását, aki a táj- és népkutató munkát mindvégig meleg figyelemmel kíséri és támogatja.

A gyakorló gimnazisták példamutatása

Örömmel számolhatunk aztán arról is be, hogy az országos pályázat másik első díjat a debreceni gyakorló gimnázium csoportja nyerte. A pályázat eredményét Molnár József vezető tanár, az áldozatos szívű magyár, körlevélben hozta diákjai tudomására. Olyan megkapó és nagyszerű megnyilatkozásokat tartalmaz ez a körlevél, hogy annak részletei feltétlenül a nagy nyilvánosság elé kívánkoznak:

„A csapatversenyben az első díjat a gyakorló gimnázium tanulói nyerték.” — írja a többi között. — „Nagyon szerény keretek között kezdtük tavaly a munkát, de mint ez az eredmény is mutatja, nagyon szépen fejlődöttünk s háló és tisztelt illeti meg azt a hét munkást köztársasági díjjal, akik teljes erővel és magyár öntudattal dolgoztak az egyetlen helyes úton. Ez tarthat meg bennünket a jövő számára. Ha nem építjük műveltségünket a népi-nem-

zeti művelődés alapjára, akkor menthetetlenül elveszünk. Itt az idő, most vagy soha! Ez a kérdés, nektek is választani kell és hozzákezdeni a munkához, amely az előtetek járók már példamutatóan és kiváló eredménnyel folytatnak.”

„Az egyéni pályázatok eredménye a következő: I. díj: Botos Barna (A Kossuth-utcai temető fejtája). III. díj: Balajthy Béla (A Péterfia-utcai temető fejtája). III. díj: Tampa András (Gebe építkezése). Dícséretet nyert: Lengyel Zoltán (A kendermunka Gebén), Kerényi Imre (Gebei népdalok, balladák). Elismerésben részesült: Leóvey András (Egy debreceni gubámester élete), Nemes Béla (A sárréti gyékény munka).”

„Amikor ezt boldog örömmel közlöm veletek, nem mulasztatom el, hogy Mindnyójatoknak ne állítsam őket követendő példaképül. Természetesen nektek is meg kell kezdeni a munkát, ami nem megy azonnal olyan könnyen, de meg kell vele próbálkoznunk. A munka megkezdése sürgős és fontos. A lehető szabad időt és nyugalmat arra kell felhasználni, hogy népkun, nemzetünk képessé ismert szellemi és tárgyi kultúráját összegyűjtsük. Gyűjteni kell, mert ezzel nemcsak hasznos munkát végzünk s esetleg a bombardolás elől mentünk meg ősi magyar emlékeket, hanem vele a magunk műveltségét szerezünk és nemzeti önértékünket tápláljuk. Együttel megtanuljuk becsülni az egyszerű magyar embert is, aki esetleg műveltebb, mint sok tanult, mert a tanultság sajnos nem mindig azonos a műveltséggel. Ti kiválasztottak és önként vállalkozó magyarok vagytok s most itt az ideje a munkának. Munka, munka, munka s meglátjátok, mennyi örömet fog ez szerezni s mennyi minden csodát fogtok felfedezni általa. Felfedezitek magotokat, a városokat, falvakot, a magyar népet s akkor fogjátok csodálni Arany Jánost, aki az egész magyar népi és nemzeti kultúrának, sőt a nyugati és keleti kultúrának is birtokában volt s milyen lángszaki tehetséggel telet halhatatlanná fajtánkat. Gyórfy István tanítványai vagytok s az ő lelke éltesen benneteket és adjon hitet a magyar jövőnkben.”

Mennyi szeretet, odaadás, látnaló nemzetimádat lobog Bakó Elemér magántanár szavaiban és Molnár József tanár mondataiban. Adja a Mindenható, hogy minnél több ilyen lángoló szívű, nemestelkű vezetője legyen nemzetünknek! Isten áldása kísérje munkájukat, amelyek a magyarság összességéért való.

Április 26-án lesz a Zenekedvelők Köre V. bérletli hangversenye

A Zenekedvelők Köre V. bérletli hangversenyt április hó 26-án, szerdán este rendezi. A hangverseny jótékony célú, a bevétele hadiárnyak javára fog fordítottatni. Tekintettel a korai elsötétítésre, a hangverseny pontosan 6 órakor kezdődik. A hangverseny másorát a világhírű Kölni Trío adja.

CSERÉPKÁLYHÁK
vagontételben érkeztek
ifj. Székely Szűcs Sándor
cserepkaályhás-mesterhez
Csapó-utca 33. (Ipariskola-épület). Telefonszám : 26-70.

Zsombolyázott (sülözött) **édescirokszár**
kű önösen szarvasmarha részére
kitűnő takarmány
még vagontételben is **kapható**
Demecseri Ipartelep Rt., Demecser

NAGY ZOLTÁN
bőr- és cipőkellék-kereskedő
SAS-UTCA 2.SZÁM
alatt megnyitotta üzletét

Az Üllői-ut környékére ekrazittal töltött játékokat dobálták az angolszászok

Budapest, április 15. A legutóbbi égitámadás alkalmával az angolszász repülőgépek Budapesten az Üllői-út környékén robbanóanyagokkal töltött játékszereket dobáltak le. Az Üllői-út és a Szigony-utca sarkán levő klinikai épület előtt kitéríttek az összeszedett és ártatlan gyermekjátékok látszó veszedelmes jószágokat, amelyek malackar, cipőket, pultonyos asszonyokat stb. ábrázolnak. A robbanó játékszerek átmérője 2-3 cm. és a legkisebb érintésre felrobbannak és kárt tesznek abban, aki kezében tartja.

Második napja nagy a csoportosulás a kiállított játékszerek és

gyűjtőlapok előtt. A hatóságoknak az a véleményük, hogy minél szélesebb körökkel kell megismertetni az angolszász politikának ekelet az eszközeit, hogy az ellenük való védekezés annál eredményesebb legyen. Pénteken a közeli József főúrvaházban szakértők megmagyarázták a gyermekeknek a játékszerek tartalmát és óva intették őket attól, hogyha újjukba kerülnek ilyen tárgyak, azokat felvegyék. Az eddigi sajtó- és rádiófelvilágosító árok eredményeképpen egyébként már a gyermekek is tudják, mi rejteget a külsőleg játéknak mutakozó tárgy és maguk hívják fel szüleik, vagy a rendőr figyelmét felfedezésükre.

Facsemetékekkel szélhámoskodott egy utazó

A debreceni rendőrség már több helyről érkezett feljelentés egy állítólagos Hercezh Gyula 54 éves utazó ellen, aki különböző szélhámosságokat követ el. Hercezh Debrecenben is több helyen megfordult kertészházaknál és itt facsemetéket ajánlott eladásra. A nemlétező fákra felvette az előleget, aztán eltűnt. Mint a nyomozás megállapította, nemcsak Debrecenben, hanem az ország kü-

lönböző részein is követett el szélhámosságokat. Itt is a facsemetékek voltak ügyleteinek tárgyai, eladta őket és a felvett előleget elvitte. A debreceni rendőrség felhívja azokat, akiket hasonló módon megkárosított az állítólagos Hercezh Gyula, hogy jelentsék ügyüket a rendőrségen a nyomozás kiterjesztése érdekében.

Árdrágítók

az uzsorabíróság előtt

A debreceni törvényszék uzsorabírója, dr. Pogány Béla legutóbb ismét több árdrágítási ügyben tartott fő tárgyalást és hozott ítéletet. A súlyos ítéletek ellenére még most is akadnak olyanok, akik maguknak oly módon akarnak jogtalan anyagi hasznot biztosítani, hogy kizárják az ide vonatkozó törvényeket. A bíróság pedig minden esetben a legszigorúbb ítéleteket hozza ezekkel az árdrágítókkal szemben.

az öreg zsidó:
— Mondja már, miért ugrott fel emnyire a csapágyaszegnek az ára?
— Miért? Azért, mert ilyen csapágyaszeget ma az útleben sem lehet kapni.
A derék iparos nyomban elővette pénztárcáját és kifizette a csapágyaszeg árát, de első útja a rendőrségre vezetett, ahol a zsidó ellen jelentette a fejelentést. A most megtartott fő tárgyaláson Weiszberger Hugó egy pillanatra sem tagadta, a négyezer árdrágítást. A tannak kihallgatása után a törvényszék meg is állapította a bűnösség és jogerősen 800 pengő pénzbüntetésre ítélte.

A PESTI KERESKEDŐK 5.70-ÉRT VESZIK

Szabó Bálintné 60 éves nyirmartonfalvi asszony a múlt év őszén a nyilas-telepek kedvenc „Szuzsi” nevű nyáján bejött Debrecenbe. Karján egy hatalmas kosarat cipelt, amelyben 20 kilogramm tojás volt. Az asszony nem sokáig gondolkodott hanem betétt az egyik kereskedőhöz és a tojást felkínálta megvételre. A kereskedő meg is kérte:
— Mondja öreganyám mennyiért adja a tojást.
— Csak úgy, mint a pesti kereskedőknek. Azok 5.70-ért fizetnek kilójáért.

A FARADTSAGOT ES UTIKÖLT-SÉGET MEG KELL FIZETNI?

Nagy Imréné halált asszony árdrágítás vétségével vádolva került a uzsorabíróság elé, mert tavaly ősszel a Halápról tejet hozott be Debrecenbe és itt a maximális áron felül 30 fillérrel adta többért. A most megtartott fő tárgyalás során ez beismerte, de azzal védekezett, hogy Debrecenben a vevők azért fizettek többet mert ezzel akarnák honorálni fáradságát és az utiköltséget is megtérítették. A törvényszék ezt a védekezést nem fogadta el. Nagynét árdrágító visszaadós vétségében mondta ki bűnösnek és 15 napi fogházban tartásra ítélte. A törvényszék azonban az ítélet kiszabásánál nyomtatékos enyhítő körülménynek vette, hogy Nagy Imrénének kilenc élő gyermeke van.

80 ÉVES ASSZONY A VADLÓT-TAK PADJÁN

Az árdrágításról nem riadnak vissza még a matuzsálemi kort megért asszonyok sem. Ezt bizonyítja özvegy Vígvári Ferencné 80 éves mlképércsi asszony esete is, aki azért került a debreceni uzsorabíróság elé, mert Miképepcsen a Haugyában a maximális áron felül adott el tejfelt és túrót. Az idős asszony ezt beismerte, de azzal védekezett, hogy nem tudott a tejfel és túrót árának maximálásáról. A törvényszék ennek ellenére megállapította a bűnösséget és magas korra való tekintettel csak 300 pengő pénzbüntetésre ítélte.

ILYEN ALKATRESZT MEG AZ ÜZLETBEN SEM LEHET KAPNI

Az árdrágító ügyekben igen nagy számban szerepelnek Debrecenben a zsidók is. Weiszberger Hugó 63 éves Szepességi utcai ócskavaskereskedő szintén árdrágító visszaadós vétségével vádolva került a vádlottak padjára, mert egy iparosnak egy 4-5 pengő értékű csapágyaszegét 20 pengőért adott el. Az iparos nagyon sokallotta a 20 pengőt és megkérdezte

SZIVESSÉGBOL KOVETETT EL ARDRAGITAST

Végül Szabó Sándorné Bellegelői asszony került a vádlottak padjára, mert egyik ismerősének kilenc kiló engerit adott el a maximális áron felül. Szabó Sándorné ezt a fő tárgyalás során beismerte és azzal védekezett, hogy a tengerit csak szivességből adta ilyen áron ismerősének. A törvényszék nem méltányolta az asszony szivességét, bűnösségét megállapította és 50 pengő pénzbüntetésre ítélte.

SZINHÁZ

HETI MŰSOR:
Vasárnap délután és este: Egy boldog pesti nyár.
Hétfő délután: Ludas Matyi. Nagy gyermekelőadás.
Hétfő este: Csavargóleány. Munkáelőadás.
Kedd este: Csavargóleány. Munkáelőadás.
Szerda este: Frasquitta. B) bérlet.
Csütörtök este: Frasquitta. Bérlet.
Péntek este: Egy boldog pesti nyár. Tiszttviselőst.

SZINHÁZI MOZAIK

Eger város második filmszínház nyitására kapott engedélyt, amelyet a színház épületében rendeznek be. Némli átalakítást kell csupán végrehajtani a színházban és akkor Egernek két mozija lesz. Ez azonban nem érinti Boleszai Unger István szingizmatot, akinek hozzájárulásával történt a moziengedély megkérése. Amikor ugyanis a színházról Debrecenből átment két hónapra Egerbe akkor asszínház Unger direktor rendelkezésére fog állani — megnagyobbított nézőtérrel.

Két debreceni vonatkozású bemutatott volt a múlt héten Budapesten. A Víg-színház a debreceni származású Tokaji György „Aki fölösleges” című színdarabját mutatták be, melynek témája az apák és fiúk problémája. A szereplők között több egykori debreceni színészt találunk. Így játszik a darabban Sivó Mária, Pogány Margit, Feleki Sári, és Vértess Lajos.

Ugyancsak a napokban volt a Varjúfészek e. pároszvígjáték bemutatása a Vidám Színházban, amelynek szerzője Bihari Nándor. Bihari annak idején egyik legkedvesebb ézisése volt a debreceni közönségnek a különösen humoros alakításával aratott nagy sikereket. Ebben a darabban játszik a Debrecenben többször vendégszerepelt Cselenyi József. A Csokonai Színházban lépett fel évekkkel ezelőtt Mátyás László is, aki szintén játszik a Varjúfészekben.

Pogány Margit, a Csokonai Színház egykori primadonnája, jelenleg a Pesti Színház művésznője különleges beugrással mentette meg a „Hattyulovag” egyik előadását. Ellenlégség gépek éppen zavarórepülést hajtottak végre s emiatt a sűgőnő nem tudott kellő időben a színpadra jutni. Pogány Margit, aki vidéki szereplése alkalmával a színházi világ minden esinját-binját alaposan kitanulta, készségesen beült a sűgőlyukba és onnan segítette társainak. Szerencsére a II. felvonás elejére megérkezett a sűgőnő s így Pogány a színpadra mehetett, hogy deris játékaival szórakoztassa a közönséget.

Igen érdekes és jellemző pontot írtott be Nagyvárad színházi bizottsága a Putnik Bálint igazgatóval kötendő szerződésbe: „Amennyiben a színházgazdái a művészi színvonal fen-

tartása tekintetében nem tudná, a szerződés azonnali felbontását meg vagy nem akarná megterteni a színházi bizottság rendelkezéseit, úgy a bizottság kétharmad szótöbbséggel megtagadja a szerződés kiegészítő szövegét a színházi bizottság egyhangúlag elfogadta.

HOGYAN ÉLNEK A MENEKÜLT URALKODÓK

A semleges lapok megjelenésén gyakran foglalkoznak azzal, hogyan élnek Európa volt uralkodói, akiket a második világháború sodort le a trónról.

VILMA KIRÁLYNŐ

nem igen tud belenyugodni abba, hogy idegenben kell élnie.
— Az én koromban már nehezen szokja meg az ember azt, ha el kell hagynia a régi házat, — mondotta a holland menekült királynő egy ízben a New-York Times munkatársának.
Wilhelmina ma 64 éves. Egykor szűrkülő haja már hófehér. A volt holland királynő London egyik keleti kerületében bérelt kertés házában lakik és kizárólag festéssel foglalkozik. A londoni kertvárosból csak ritkán látogat a főváros szívébe. Ilyenkor egy Minerva-kocsi viszi a városba. Ezt a kocsit a londoni holland követség bocsátotta rendelkezésére. A királynő a gépkocsit — már a benzinhányra való tekintettel is — csupán városi útjaira használja, mert különben ősi holland szokás szerint kerékpáron jár. A királynő szenvedélyes kerékpározó.

II. KÁROLY, VOLT ROMÁN KIRÁLY

most ötven éve született és pedig már román földön, ahová apját, a magtalan Károly román király oldalági rokonát német földről hívták meg. II. Károly — helyesebben Carol — trónörökös első ízben az első világháború vége felé, huszonöt éves korában tűnt fel, amikor Románia legrtragikusabb óráit élte: az országot idegen csapatok tartották megszállva s a királyi udvar Jassyban száműzetésben tengődött. Károly egyszerre csak eltűnt Jassyból, amire a nyomára jöttek, kiderült, hogy a vállalkozó kedvű fiatal úr Odesszába szökött, ahol atyjai tudta és beleegyezése nélkül egyházi esküvőt kötött (a polgári házasságkötés akkor Romániában még nem volt kötelező) Lizi Lambrin zongoraművésznővel, egy előkelő román tábornok árvájával. Ebből a házasságból fia is született 1920 januárjában. Mircea, miután a házasságot előbb, 1919 május 7-én egy ad hoc-törvénnyel Romániában törvénytelenítették.

1921 március 10-én szülei kívánságára nőül vette Heléne görög királyi hercegnőt, akitől meglepően rövid, de törvényes időn belül — ugyanazon év október 25-én — újra fia született: Mihai herceg, akiből utóbb régensztanács alatt uralkodó király lett, majd lecsapták nagyvadjává s aki ezidőszent újra román király, de egy „államvezető” mentorsága alatt.

Károly legális szellemi állapota nem sokáig tartott, mert már 1925-ben belegyönyörödött egy rőthajú román dámába, Lupescu ezredes Magda nevé feleségébe. Az újabb szerelmi kaland sűrűn foglalkoztatta a román közvéle-

ményt, de hivatalos érdeklődést csak akkor váltott ki, amikor Károlyt mint a román király képviselőjét Londonba küldték Alexandria királyné temetésére. A herceg erre az útjára Magdát is magával vitte. A temetésről jövet útban hazafelé, I. Ferdinánd király követte Milanóban fogta el a szerelmes természetű herceget atyjának azzal az üzenetével, hogy vagy szakítson nyomban Lupescunéval, vagy pedig akár haza se jöjjön többé. Károly újra a romantikus megoldást választotta: újabb lemondó levelet menesztett Bukarestbe trónöröklési igényeiről. Ettől fogva mint egyszerű „Carcima úr” szerepelt a világ nagyszálművelőinek vendéglistáján.

Különböző kalandos kísérletekbe bocsátkozott trónja visszaszerzésére. Végül 1930 júniusában — öccsének, a régenssek csöndes támogatásával — mégis sikerült visszatérnie: másnapra ő volt a király. Az udvarnál — de az állami életben is — ekkoriban Lupescuné jutott a nem hivatalos, de annál érezhetőbb vezető szerepbe. Lupescuné ugyan zsidó, illetve félvér eredetű volt, de azért igen nagy szerepet vállalt a vasszardista mozgalom megalapozásában, elterjesztésében s ezzel kapcsolatban igen szigorú zsidóellenes törvények s intézkedések meghozatalában.

Romániában megérett a helyzet a történelmi folyamatra: Antonescu tábornok „államvezető” tudvalevőleg udvarias, de határozott hangú levelében felszólította Károlyt, hogy sürgősen hagyja el az országot. Egy éjszakai haborzás után Károly végre engedett a seifid nyomásnak és Lupescuné társaságában elhagyta Románia nyugtalan földjét. Különböző őrszágokban próbált letelepedni, de sem Franciaország, sem Anglia, a kisebb európai államokról nem is szólvta. főként az Egyesült Államok nem akart az operettkirálynak otthont nyújtani. Károly végül s Mexikóban volt kénytelen letelepedni.

Az egyesült birodalomnak felajánlotta legmagasabb támogatását arra nézve, hogy élére áll egy román mozgalomnak. Churchill és Roosevelt azonban inkább lemondottak erről a támogatásról. Legutóbb II. Károly kiáltványt bocsátott ki, amely szerint szükségének tartja, hogy ünnepeivel formában vallomást tegyen a demokrácia mellett s egyben bejelentse azt az elfőkelt szándékát, hogy „egy új, szabad Románia megalakításában” részt kíván venni.

A riasztás módiában nem történelmi változás

Budapest, április 15. MTI-jelenti: A m. kir. honvéd országos légvédelmi központ közli, hogy a riasztás eddigi módiában nem történt változás.

Legszébb ajándék művészi tervezésű
u n a d i s z e k
v a g y v á l a s z t é k b a n
Papp modell
szent Anna-u. 12. Tel. 39-07.

MI MAGYAROK

Napszám háborús élményei fokozatosan felbontják és megerősítik bennünk a magyar közösségi érzés: az közösségi tudatot, amely egyik alapvető feltétele az új, szebb magyar életnek. Ebben a drága, kicsi szobában, hogy „mi”, benne van minden; múlt, jelen és jövő! „Mi magyarok”. E kifejezés azt jelenti, hogy közös a származásunk, közös a lelkiünk, közös a múltunk, közös a hazánk, közös a nyelvünk, a sorsunk, a hitvallásunk és közös a jövőnk is. Nemcsak érzés- és lélek-közösség ez, hanem közös tudatunk is a közösségi érzésnek és tudatnak a közössége, hanem és ez a fő az akarat közössége is. Nekünk közös érdekünk, közös célunk van, s ezért ennek a kifejezésnek, hogy „mi magyarok”, akarat-közösséget is kell jelentenie! Milyen más ez a közösségi tudat minálunk, magyaroknál, mint más népnél! Meunyi etikum, mennyi szentséges elem van ebben! Mit ezek az elemek?

1. Mi magyarok közös származásunk vagyunk. Összeköt minket a vérgessége. Nemzedékenként visszafelé mindig kétszer annyit ösünk lévén az ősi ágon, ez 1000 év alatt olyan óriási számot eredményez, ami azt bizonyítja, hogy „mi magyarok” vérvonalunk vagyunk egymással, mert ezekben az ősi szülőknek „közös” őseinknek kellett lennie a matematika szerint. A fajtudomány szerint a magyarság fajilag a legtisztább nemzete Európának, mert alkotó típusai a száznélkü kivételével közös eredetűek, egymással rokonok. Egy indiai tudós dr. Modi bombaji professzor azt állította, hogy az emberiség legelső történelmi és legelsőbb múltját nemzete „mi magyarok” vagyunk és sokkal ősebb a történelmünk, mint ahogy azt mi, eddigi históriánk tudta. Az urai ugor ősnépeinket meghódító „oguz” nemzet révén beláthatatlan ősidőkre nyúlunk vissza káprázatos regyogású őstörténelmünk, amelyen nincs egyetlen egy, ma élő nemzete sem az egész Földön. A legősibb kultúrának, a sumir, v. sugár nemzete a nyelve, a megalálat 5-6000 éves ékíratos cseréptáblákon, eredeti alaptörvényben hangtani átértelmezéssel azonos a mi magyar nyelvünkkel! Tény, hogy az emberiség kultúrája a sumir v. sugár nemzettől áradt szét a világra a Földön minden felé szétszórt óriási turáni nép törzsei révén jóval a indogermánok és semíták megjelenése előtt. Európa ősi lakói is ők voltak az őstörténet, régészet és fajtudomány, valamint nyelv-tudomány szerint. A bronzkor szak elején Európa közepén és déli részét meghódító indogermán népek ezektől a meghódított turáni törzsektől, a mi őseinktől kapták a kultúrát, amint a régészet és a nyelv-tudomány, valamint a modern fajtudomány biztosítja. Európa kultúrtörténetében Európa nagy emberrei arcképeknek, szobrának, nevének az elemzése szerint a mi indogermánosított fajrokonaink ivadékai vezérszerepet vittek és visznek ma is.

2. Mikor újra visszajöttünk hazánkba itteni rokon-törzseink közé, akkor a mi kultúránk Európa legfejlettebb kultúrája volt! Az európai népek sok mindent eltanultak tőlünk abban az időben. Az utolsó 1000 év alatt annyit tettünk és állítottunk Európáért és a keresztény kultúráért, amennyit egy nemzet sem bír felmutatni a történelmi világ

korában, bár egész Európát védjük, magunkra hagyva is legendás hősiességgel néptünk hetvenöt százalékát feláldoztuk Európáért. Ha ezt nem tettük volna akkor, akkor ma 50-60 millió magyar volna ebben a hazában s a határainkon túl. Nemcsak a világhírv magyar karddal, hanem a kultúra eszközeivel is sokkal többet tettünk a kultúráért, mint az a világ tudja!

3. Bámulatos őstörténelmünk az az oka, hogy a mi nemzetünk Isten kiválasztott népe. Nemzetünk neve, a „magyar” érdekes értelmű, amely a „ma-gyar” szavak összeétele. „Ma-mad, mada, mata” azt jelenti őnyelvünkön, hogy „Föld”, ősi alakjában „gar v. gur” fejedelmet jelent (pl. „gyar-mat”; fejedelm fődje) „Magyar” nevének értelme a föld fejedelme. Ez a turáni A yastennük volt az egyik neve, sumir-sugar nyelven Dingir Magur (Dingir; Isten.) Azonos az értelme a; mad-sár névnek is mert „sár, szár”; király sumir nyelven. A „szár-mata” név is azonos értelmű. A „manszi” szintén, mert a „Ma-anszi” összeétele. „Anszi” azt jelenti, hogy király. (Hun nyelven „jenci”; királynő). Az egyik törzsről; Kurt Gyermat nevének értelme; a Föld ura, harcosa. Isten nevet a névmágia miatt talizmán-név gyanánt viseltek őseink. A „Magyar” név tehát azt jelenti, hogy a „föld fejedelme, népe”, vagyis „Isten népe”. Az is a magyar, a mi nemzetünk, mert olyan káprázatos nagy és dicsőséges őstörténelmet írt Isten annyi dicsőséggel vezetett és rajta keresztül annyi áldást, annyi védelmet nyújtott az egész emberiségnek! És Isten népe lesz a jövőben is, mert annyi életörövel, tehetséggel, kiadó képességgel, teherbíró képességgel, alkotó szervező erővel áldotta meg, hogy még nagy jövő vár ráunk! De nagy feladat is!

4. Mind ennek tudatosá kell lenni bennünk, magyarokban! A „mi magyarok” érzése, tudata, akarat-közössége feltétele a szebb magyar jövőnek. Amit éveken át sikertelenül sürgettem illetékes magyar tényezőkkel, az egész magyarságra kiterjedő „nemzet-nevelés” most pótolják helyettünk azok a háborús élmények, amiket ma közösen érzünk, mikor mindnyájunkat rúgnak, ütnek, pusztítanak, gyaláznak örjögök ellenségünk, a játék-babákba rejtett bombákat szóró amerikai banditák, a vér díjjal fizetett berygilkosok. Ha eddig nem ébredtek ráz illetékesek a nemzetük sorsát évezredekre eldöntő és megalapozó nemzetnevelés országos, intézményes, módszeres megindítására és végzésére, akkor itt az alkalom, érezzük át mindnyájan, „mi magyarok”, Isten választott, legősibb nemzete, hogy közös a sorsunk, közös a becsületünk, közös az érdekünk, közös a jövőnk és ezért közösen, egy szívvel és egy lélekkel mutassuk meg az egész világnak, hogy mit bír és mit tud a mi „ismeretlen” nemzetünk! És befelé is érezzessük minden magyar testvérrel, hogy testvérek vagyunk és testvéreink akarnak lenni minden magyarral! Közös a veszély, közös a csapás, közös az érdek, legyen közös a munka, a harc, a létezés, a vesztés és a győzelem is!

Még egyet kérek debreceni testvéreimről... Induljon el innét Debrecenből, a magyar központból ország-hódító újra a drága, két kicsi szó, „mi magyarok”!... Magyar úgy használjuk mindenkivel szemben többes szám első személyt és írjunk, beszéljünk így; „magyar nemzetünk, őseink, hazánk, létét való harcolunk, szabadságunk, honvédeink, hősi halottaink, hadi árva hűgünk és őcséink, hadi özvegy nővéreink, otthonlalaná vált városunk, fővárosunk, munkás-bajtársaink, tisztviselőink, tudósaink, szövetségeseink, Japán rokonaink stb. stb. „Aki magyar dolgainkról, „harmadik” személyben beszél és ír, az nem a magyar nemzetiségében, az

nem magyar ember! Beszéljünk írjunk, tanítsunk így és égesztük bele minden lélekbe közvetlen módon ezt a tudatot, ezt az érzést, hogy „mi magyarok!”

Indulj hát utadra Debrecenből te drága, két kicsi szó „Mi magyarok!” és tegy minden magyar testvért egygy, megteremtve az új Magyarországot, a „magyar testvérség” boldog, erős, gazdag, művelt, szabad hazáját minden magyar szeretetével!

dr. Pasa László.

Egy izgalmas óra

Mikor magyar óráról kicsiszogtetek, megéreztem a tamendot.

— Szörnyű! — hökkötem hátra, — hiszen ásvány'ánóra lesz!!

Minden vér a fejembe szállt, mikor eszembe jutott, hogy elő sem vettem a könyvet.

— Igaz, — gondoltam, — tegnap este a fejem alá tettem a könyvet! — ez egy pillanatra meg is nyugtatott, de azután kiszámítottam, hogy már nagyon eszedékes a felelés, hiszen csak egyszer kérdezett a tanár úr!

Gyorsan magoláshoz láttam tehát, és becsengetésig megtanultam vagy két sort. Tanár úr bejött, és én szörnyen belemélyedtem a tanulásba.

— Jaj, csak most ne feleljek! — böktek oldalba a szomszédomat, aki ugyanezt az óhaját adta tudtomra. Tanár úr az osztálykönyvből ír és gyorsan kitépek egy lapot a zsemtől.

— Ha est anyuka látná...! — villan át az agyamon, de a következő percben fűrgén mozgó kézzel számolom:

— Felelek... nem... igen... nem... igen!!

— Borzasztó, éva, az jött ki, hogy felelek! —

— Na, akkor itt a fejem rá, hogy nem fogsz felelni! — mondja éva nagy flegmával, és józidein beleharap egy almába.

— Könnyű neked! — mondom és véggyakozó pillantást vetek az almára. Tanár úr előveszi a noteszt. Sülyos csend nehezedik az osztályra, csak a könyv lapjainak zizegése hallatszik. Tanár úr megáll egy lapnál, és homlokát összeráncolja mondja; — Nnnna, hát miről tanultunk a múlt órán? ... Is... mertessse...

Még a lelegzetünket is visszafójtuk, a lapok engedelmesen forognak előre, hátra, előre, majd megint vissz.

— Na hát ismertesse... —

Tanár úr ügylészik meggondolta a dolgot, mert végleg eltökélt szándékkal lapoz előre. A vér is megáll bennem.

Gyakorló könyvüköm cíftalálja éva gyomrára.

— Hő... — mondja éva tele szájjal, és nem éppen finomán.

— Te! Szöris ér'em!!

— Ühüm... — közli éva és jó nagyot harap az almából.

— Ismertesse Darócy éva — hangzik a katedra felől a végérvényes döntés, és tanár úr feipillant.

Éva arcán nyoma sincs a nyugalomnak. Idegesen lapoz a könyvben, és megpillantja a címet.

— A múlt órán a szénvegyületek felépítéséről tanultunk.

— Helyes! — mondja tanár úr, első és egyben utolsó értelmes mondat hagyta el most éva nem éppen kicsi száját.

— Na jól festek! — mondja tíz perc múlva éva, és lezöttien mellém a padra.

Tanár úr lapoz... lapoz... végignéz az osztályon, és ... becsukja a noteszt.

— Térjünk át a következőkre! — mondja, és vége a csendnek. Megindul a postaforgalom, és a sugdolózás Mázsányi teher hull le a szivemről, és odaszugom ldiének;

— Hűtül, de cukor ez a tanár úr!!

Bielik Wurrer Katalin.

Debrecenből indult útjára a magyar névadás mozgalma

Használják-e az őseredetű magyar személyneveket? — Hatalmas léptekkel balad a mozgalom. —

Minden nép büszkén mutat arra rá, hogy ősi és a most élők között a hagyomány szálai húzódnak, szentkötecek csatolják össze őket, neveikben visszajárnak őseik és még nagyobb történelmüköz csak mi magyarok nemulunk el, mi szegyenke-zünk, csak mi felelünk idegen szóval, ha nevének kérdezik. Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy csak ritka kivétellel fordulnak elő személyneveink az ősi magyar nevek. De ugyan ez áll utcáink, le-reink, egyesületünk, intézetünk elnevezésére is. Azt kell látnunk, — hogy egyszerűen megtagadjuk őseinket, mintha szegyenek őket, pedig köztudomású, hogy a turáni faj, melyhez mi is tartozunk, a világ leg-régibb műveltségére tekinthet vissza. Mint iskolásfiúk, el tudjuk sorolni veréinknek, nemzeti hőseinknek nevéit, de sajnos az iskolából kikerülve még azt a keveset is elfelejtjük, amit tanultunk róluk. — Sokszor pedig még guyy tárgyává is tesszük, egyik-másik nagy vezérünk nevéit, mint például Töbölümét is. És vajjon vezéreink és hőseink ősi nevelés talákozunk-e gyakran személyneveinkben? Halározatlan felelhetjük, hogy sajnos nem. Pedig a körülöttünk faji öntudatra ébredő népek elnyelésel fenyegetnek bennünket. A mostani világégből új Európa születése van készülében s ebben új Magyarországnak kell megszületnie. Ennek az új országnak felépítéséhez minden építőanyag létfontosságú, legyen az csupán vako-latot adó homokszem. Ilyen tegla magyar nyelvtanukat külsőleg is kifejező őseredetű magyar név is.

Utána néztünk és megállapítottuk, hogy az ősi magyar névadás mozgalom leglékelőbb harcosai a leg-magyarrabb városból, Debrecenből indultak rohamra, mint annyi sok más a magyarság létét egyedül fenntartó harcban. Örömmel állapítjuk meg azt is, hogy e nemes harc hullámai mind szélesebb és szélesebb gyűrűket vének a társadalom minden rétegében és aki kulató szemmel figyelt a napilapok születési rovatait, könnyen rájöhet, hogy az utóbbi időben csak egyetlen napon 4-5 magyar gyermeket kereszteltek magyar névre fajitundattal rendelkező szülők.

AZ ORSZÁG LAKOSSÁGÁNAK 95%-A IDEGEN KERESZTNEVET VISEL

A magyar névadási mozgalommal kapcsolatban kíváncsail voltunk arra, hogy kik azok a férfiak, akik büszkén és lelkesen próbálják átítani Debrecen társadalmát ezzel a nagyfontosságú gondolattal s ezért megpróbáltuk felvenni az érintkezést Nagy Sándor Kásonnal a „Magyar naptár” szerkesztőjével és a „Magyar gyermeknek magyar nevet adjatok” című propaganda füzet kiadójával, azonban katonai szolgálata miatt munkatársához fordultunk, Jedi Fejér Endre vegyész-mérnök, aki készséggel állt rendelkezésünkre.

Kérdésünkre Fejér Endre azt válaszolta, hogy kutatásuk szerint a magyarság 95 százaléka idegen személy nevet visel, pedig őseink nevelben sok ezer év dicsősége és műveltsége tükröződik s megtaláljuk benne őseink lelkületének kifejezését. Erdemes meglesni azt a titokzatos és szent kapcsolatot, amely a neveket és a valóság összefűzi, figyelní azokra az évezredekbe vesző susogásokra és sok-sok vonatkozásra, amit egy-egy név hoz magával. Ezek a nevek szépségüktől eltérően ve szerények, egyszerűek s őseink minden életmennyilvánlása kifejezésre jut bennük.

S mindjárt egy pár érdekességet is említett pl. az ősi névfaiták között találjuk A'par (hős férfi), Ós (kis férfi), Bules (őcsat), Csobán (pásztor), Alton, (arany), Ond (kis öreg), Réka (tiszt) stb. neveit. Szép szokása volt őseinknek, hogy úgynevezett óvónévt adtak az újszülötnek mert felfogásuk szerint a gonosz szellemek ott seftenedtek a kis magyar születésénél. Így minden magyar ősi név ilve-

mely megvéd bennünket az idegen behatásokkal szemben, megacózza magyarságunkat s sziklaszilárd ködaráb minden magyar ősi név, melyből az új Magyarországot fogjuk felépíteni. — folytatta Fejér Endre.

447 GYERMEKET KERESZTELTEK MEG EBBEN AZ ÉVBEN MAGYAR NEVEL DEBRECENBEN

— Mikor és hogyan indult meg a magyar névadási mozgalom Debrecenben? — kérdezzük.

— Mi debreceniek büszkék lehetünk arra, hogy ennek a kérdésnek létfontosságát itt ismerék fel először — válaszolja Fejér Endre vegyész-mérnök. A magyar személynevek elterjesztése innen indult ki az egész ország területére. Körülbelül 10 évvel ezelőtt egy lelkes magyar testvérünk Nagy Sándor Káson indította meg a magyar személynevek újra felvételének nagy harcát. A „Magyar gyermeknek magyar nevet adjatok” című füzetnek több kiadása után már más naptárak és kalendáriumok is átvették „Magyar naptárunk” alapján közreadott magyar neveinket. Ezeknek alapján mind többen és többen keresztelik újszülött gyermekeiket ősi magyar névre. Mig ezelőtt 10 évvel alig 50-60 ősi magyar személynevet újszülött volt az egész országban, addig 1941-ben csak Debrecenben már 400 magyar személynevet, 1943-ban pedig már 447 a mlaz összes születések 18 százaléka.

— Az idén Debrecenben hány magyar gyermeket kereszteltek magyar névvel?

— A tavalyi 120-uk szemben már eddig 160-ra emelkedett a magyar nevet gyermekek száma. Az eddig használt ősi magyar nevek mellett az idén kerültek a közudatba Tass, Vajk, Zoltán, Eörs nevek. A Csaba, Zoltán és Gyula nevek már régen használtak.

— Testvéreinket között van-e a magyar névadási mozgalomhoz hasonló megmozdulás?

— Hozgyné, pl. Bulgáriában, ahol a Szent Szándusz halálozása értelmében csak ősi bolgár névre történhet keresztelés.

— Az ország többi városában mi a helyzet?

— Debrecenhez hasonlóan több városban, sőt falvakban is fejlődött ki egész nagyszabásúvá a mozgalom, így pl. Künhegyesen a gyermekeknek 70 százaléka magyar nevet kap. Ugyanakkor ki kell emelnünk Kisújszállást és Kassát is ahol szintén rohamos léptekkel nő a magyar nevet gyermekek száma.

Nagy örömmel szolgál, hogy éppen Debrecen városából indult országjáró útjára ez a gondolat is. Csak köszönettel tartozunk azoknak, akik ezt a gondolatot útjára indították, mert megmutatták, hogy a nagyrészt zsidó eredetű s a mi lelki-ségünkkel teljesen idegen nevek helyett az ősi magyar név adásával szorosabban fűzők a dicső múlttal kapcsolatunkat és egyengetik a reményteljes jövő útjait.

Anyját akarta meglátogatni, a kapu előtt összeesett és meghalt

Róth Albert kispesti lakatos-szegéd az elmúlt éjszaka hazatért Debrecenbe, hogy ittlakó édesanyját, Klausz Lajosné meglatogassa. Klausz Lajosné a Homok-utca 118. számú házban lakott, mikor Róth hazaérkezett, éjszaka gyalog indult el a Homok-utca felé.

Az utcán hirtelen rosszul lett és néhány házzal anyja lakása előtt összeesett és reggel már halva találják rá. A zorvosj vizsgálat megállapítása szerint Róth Albertet szívizélhűdés ölte meg holttestét felboncolták

Lökötési história

a régi időkben

Írta: KISS ISTVÁN nyug. főjegyző

Az 1870-es években, és a 80-as évek elején — egészen a m. kir. csendőrségi intézmény felállításáig — a Szabolcs Bihar és Szatmár megyékből kikérült lökötők, bűnös tizelmekkel folyton rettegésben tartották az akkori pusztai birtokosokat és községbeli jómódú gazdákat, akiket nem egyszer károsítottak meg e veszedelmes tolvaj bandák.

De nem kis gondot okozott ezeknek az elvetemült embereknek üldözése és kéréskerítése az akkori csendőrbiztosok (perzekutor hadnagyok) és pandúr legénységnek sem, akik abban az időben a vagyon és közbiztonság őrei voltak.

A vakmerő lökötők nemcsak az éj leple alatt, de fényes nappal is elég merészek voltak. Ugy az uraságok menéséből, mint a községbeli gazdák istállóiból kötötték el jófarjtu lovakat és fiatal csikókat...

Az állatok elkövetett lopásait, minden esetben egy községbeli „cinkos társ” közreműködésével és utba igazításával hajtották végre.

Az 1874-ik év július havában a híresebb lökötők között is a leghíresebb; Bartha István 43 éves, szatmári megyei lökötő, egy szép hajnalon, lakóhelyéről két társával együtt gyula logszerelemmel, elindult lovat lopni. Ujju kat a bűharmegyel K.... község felé vették, ahová másnap reggelre érkeztek meg. Itt hajtották aztán végre az előre kitervezett lopás, a következő módon:

Azon a napon a község egész népe kíván a község hátsó részén aratósi munkán szorgoskodott. Míg otthon a faluban csak gyermekek és tehetetlen öregemberek maradtak.

A lökötők, a cinkostársól már előzőleg vett titkos értesítés folytán a helybéli lelkes lakókat vették szemügyre. És mivel a lelkes feleségével együtt kiűnt volt az aratósi munka ellenőrzésére; a merész lökötők az udvarra, s onnan az istállóba besurrantva aszont tartották. Ennek megtörténte után kiszompolgáltak az utcára s a cinkos árs lakására mentek a további teendők megbeszélése végett.

A cinkostárs elmondotta a lökötőknek, hogy a lelkesnek 3 jó csikója van, s ezek elköltésére legalkalmasabb időpont lesz a délután, amikor a lelkes és felesége ekkor tér délutáni alváshoz.

A cinkostárs tervét a lökötők helyesléssel fogadták, s a biztosra vett siker reményében — egyik kocsmába beérve — előre ittak nem is a medve, de a csikó bőrre.

Délután aztán egész nyugodtan sétálva jöttek a lökötők a lelkes lakásához. Először a cinkostárs lépett be az udvarra, s egyenesen a konyhába ment ahol nem találtak senkit. Ekkor óvatosan a szobajelzős lépre; pillét a kulcslyukra illesztve hallgatott de mély horkolásnál egyebet nem hallott.

Mintán az egész környéken általános csend honolt, rögtön uttyjelet adott le a kapuban várakozó lökötőknek, akik a nagykaput kinyitva gyorsan az istállóba mentek s onnan a három csikót kőfőreken az utcára kivetették, s hátakra felpaltanva — ilaberek nádnak erek — elváltak Nagyvárad felé.

Az otthon maradt cinkostárs pedig a lelkes lakás kapuját csendesen bezárta, s mint aki a dolgát jól végezte — hásmont.

A lelkes a délutáni alvás után — az udvaron sétálva botkintott az istállóba. Első percben nem tudta elképzelni, hogy csikói hová lettek! mi történhetett velük. Rögtön sít a gyantapárral, hogy míg ő aludt; tolvajok hatoltak be udvarába, s az istállóból klopolták a csikókat.

Gyorsan áment a közel

lakó, Osváth Pál nevű híres bűhari csendőrbiztoshoz, akinek elpanaszolta, csikóinak gyandú elűnését. A csendőrbiztos átment a lelkes udvarára, s ott az istállóban vizsgálást tartott, de semmi nyomot, vagy gyanús körülményt nem talált.

A lopás híre a faluban hamarosan elterjedt, s nagy sajnálkozással tárgyalták lelkesüknek így nagy-mérvű károsodását.

A csendőrbiztos végtelenül bosszantotta az eset!

Hogy éppen az ő székelyéről fényes nappal — a község kelő közepéről — három lovat el mertek lopni.

Mintán a lelkesről elkérte az ellopott csikók leírását tartalmazó jegyzéket, haladéktalanul nyergeltette, s maga mellé véve két pandúrlegényt, nyomban a lökötők üldözésére indult.

Utközben eszébe ötlött, hogy a holnapi napon tartják meg a nagyváradi lövészt, s abban a reményben hogy a lopotó csikókra rá talál, Nagyvárad felé vette útját.

Másnap hajnalra — a szünetnélküli lovaglástól teljesen kifáradva — érkeztek meg, s ott egy vendéglőbe szálltak meg. Rövid pihenés után a lövésztérre siettek, ahol minden felhajtott lovat szemügyre vettek, de semmi ercimnyere nem jutottak.

Nagyváradról elindulva, községre községre mentek, s az előjárásokkal által is támogatva, nagy körültekintéssel nyomoztak. A üldözés harmadik napjának estjén teljesen kimerülten egy kis községbe érkeztek, ahol egy kocsmába szállásolták be magukat s vacsorázás után nyugalomra tértek.

A csendőrbiztos szemére — dacára a nagy fáradtságnak — nem jött álom. Egész bensejét a csüggedés érzése fogta el, s reményevesztetten nem is gondolt már arra, hogy eddigi fáradságos munkáját siker koronázza.

Másnap hajnalban — mielőtt a kocsmából tovább indulnak volna — a községi kisbíró kijelentette a csendőrbiztosnak, hogy a közeli érmihályfalva mezővárosban ezen a napon tartják meg az országos vásárt.

A csendőrbiztos két legényével azonnalóra lóra üve és sebes vágtaásban indultak érmihályfalva felé, hogy odáérve jókor reggel megkezdhesék a nyomozást.

Érmihályfalván a csendőrbiztos a községi előjárókkal rögtön érintkezésbe lépett, s közölte velük jöveteleének célját s egyben két megbízható esküdt embert kért maga mellé, kik a vásártérre s a pandúrjait kalauzolni fogják. A községi bíró útján pedig, úgy a maga, mint pandúrjai részére civil ruhát szerzett, hogy ebben magukat a vásáros nép előtt ismeretlennek tegyék.

Mert — jegyezte meg a csendőrbiztos — amiképpen sippal, dobbal verébet fogni nem lehet azonképpen pandúr-uniformisban sem lehet lökötőt fogni.

A lövésztér felé vették útjukat, ahol elvegyültek a vásáros nép között, s kezdtek figyelni az embereket, különösképpen pedig az eladásra felhajtott lovakat.

Kövés idei vizsgálódás és figyelés után az egyik esküdt ember felhívta a csendőrbiztos figyelmét egy gyanús tizsejű vidéki emberre, aki a vásártér egyik sarkában meghúzódva, árulja három csikóját.

A csendőrbiztos nyomban a gyanús emberhez vezette magát, s mintán a csikókat jól szemügyre vette, s leírásukból megállapította, hogy azok a lelkesről ellopott csikók, az embert, pandúrjaival azonnal szízetbe vette, s a csikókkal együtt a község házára kísértette.

Itt aztán az ember rövid, de silabos vallása után elmondotta a kö-

kötés egész történetét, s toldalékkul azt is, hogy a lopotó csikókat egy rézmetsző cigány állat készített hamis bélyegzővel szignált lövéssel akarta eladni.

A lökötőt aztán kezén lábán megvasalva, erős fegyverrel a csendőrbiztos székelyére: K.... községbe kísérték.

A székelyen a korábbi időkben elkövetett gonosz tettekre vonatkozólag is erős vallatás alá fogta a csendőrbiztos az elfogott Bartha István lökötőt és sok olyan bűnselekményre derült világosság melyekre már-már örökös homály borult volna.

Mondani is felesleges, hogy ez a notórius lökötő, a vallás alatt nem a legkellemebb perzekutori külső behatásokban részesült amire méltán rászolgált és kiérdemelt.

A dolgok további következménye képpen aztán a csendőrbiztos a megkezdett csikókat átadta a lelkesnek, aki nagy örömmel és hálás szavak kíséretében vette ismét birtokába a már végleg elveszettnek hitt, kedves csikóit.

A csendőrbiztos aztán a lökötőt kelleő fegyveres kísérettel a várme-gye börtönbe szállította; a felvett büntügyi iratokat pedig az illetékes hatósághoz terjesztette be.

Nevezett lökötőre vonatkozó s az ügyiratok között elfekvő, de másolatban K.... község irattárában máig is meglevő érdekes stílusu községi b'onyítvány szövege a következő: „82-1874 K... község előjárótól.

Erkölcsei és vagyoni bizonyítvány Bartha István ref. vallású, nős, 43 éves; gyalázatára ezen községnek, Szatmár megyébe kebeleztet K.... községi illetőségű.

Felnevelkedve a folytonos üldözés és kínzás dacára is, a legfelsőbb erkölcselen emberré vált.

A nagykarolyi, beregszászi, munkácsi és illavai fegyházaknak rendes lakója, az akasztófának megérett gyümölcse. Utóbbi időben is többrendbeli lopás miatt üldözött gazember, teljesen vagyontalán.

Kelt, K.... nap, 1874. aug. 28. Cs... Kálmán mp. jegyző, K.... Ferencz mp. bíró (p. h.)“

Hirdetmény a vágómarha igénybevételrel kapcsolatban

Értesítem az érdekelteket, hogy az eddig érvényben volt rendelkezések szerint az állattulajdonos (birtokos) az igénybevett vágómarhával csak abban az esetben rendelkezhet szabadon, ha a vágómarhát az igénybevételről szóló értesítés kézhezvételétől számított 90 nap alatt az Állattulajdonosi Központ nem vette át.

Az újabb kiadott 106.800—1944 K. M. számú rendelet a fenti rendelkezést oly módon változtatta meg, hogy az 1944. évi január hó 1. napjától kezdődően igénybevett vágómarhával a tulajdonos (birtokos) az igénybevételről szóló érte-

sítés kézhezvételétől számított 180 nap eltéle után rendelkezhetik csak szabadon.

Az utóbb említett rendelet továbbmenőleg úgy rendelkezik, hogy a vágójuhok és a vágóbórányok közfogyasztásra történő levágásához kiadott vágási utalvány kezeléséről a húsiparos vágójuhoként 1 (egy) pengőt, vágóbórányoként 50 (ötven) fillért köteles fizetni.

A vágási utalványokat Debrecenben a városi Közélelmezési Ügyosztály adja ki és a kezelési díj is ugyanott (Dobozi útjáró 1. em) kell fizetni. POLGÁRMESTER.

A külföldi országok termelése és ellátása

A román mezőgazdasági kamarák közponja javaslatot fordult a földművelésügyi minisztériumhoz, hogy a takarmányfélék kivételével a belföldi takarmányozás és hizlalás biztosításának céljából tiltsa meg.

Románia múlt évi bortelemelését 4.2 millió hektoliterre becsülik az utolsó évek 3.7 millió hl. átlagtermelésével szemben. Az előző évekről is meglehetősen nagy börtartalékokkal rendelkezik az ország s az értékesítés elősegítése céljából a szőlősgazdák most nagyobb állami kölcsönre számíthatnak.

A román kormány a cukorrépa árát vagononként 80.000 leiben állapította meg, s akik egész termésüket beszálítják, 4000 lei prémiumot kapnak vagononként.

A román kormány a múlt év őzén szabályozta a mezőgazdasági munkaez-közök, illetve szerszámok legmagasabb árát, — figyelembevéve a terményárak és az iparcikkek új árszabályozását.

Németországban a takarmányellátás biztosítása céljából új takarmányozási kísérleteket folytatnak és a szőlővitési akciót kibővítették. Németországban az erdő- és fahivatalok előre minden évre megállapítják az erdővédelmi intézkedéseket és előírják az összes erdőbirtokosoknak, hogy fajánként mennyit kötelesek kiértelmelni.

A lengyel kormányzatban a meg szálló hatóságok olyan intézkedéseket tettek, hogy azok a gazdák, akik előírt beszállítási kötelezettségeknek eleget tesznek, saját gazdaságuk ellátására nagyobb kenyérgabona, valamint takarmánymennyiséget tarthatnak meg, valamint azokat a gazdák-

kat akik beszállítási kötelezettségüknek nem tesznek eleget, eltiltják a kisebb haszonállatok tartásától.

Ukraina megszállott részén a német hatóságok a selyemhernyótenyésztést újból erősen felkarolták s a német selyemhernyó tenyésztő intézetek a legalkalmasabb selyemhernyófajtákkal látták el Ukrajna selyemhernyó tenyésztőit. Ennek a munkának eredménye, hogy Ukrajna selyemhernyótenyésztése a múlt évben megkezdődött.

Bulgáriában a teherautók és mezőgazdasági gépek egy részét át kell elvinni gázgenerátor üzeműekké, mely célból a Bolgár Agrárbank nagyobb kölcsönökkel támogatja a gépülajdonosokat.

A bolgár kormány a cukorhiányra való tekintettel rendeletek adott ki, melyben kötelezi a gazdákat teljes érmelesűk beszállítására és a cukorrépa árát egyéb célra való felhasználását csak kivételesen engedélyezi.

A bolgár kormány a dohányterméleket kötelezte a dohánymagvak gyűjtésére és a beszállított dohánymag fejében szappant, lisztet és más fontos cikkeket juttat a termelőknek.

A bolgár minisztertanács legutóbbi értekezletén a gazdák ruha- és láb-beli ellátásának kérdését tárgyalta.

A török cukorgyárak múlt évi termelése 40 százalékkal magasabb volt, mint az előző évben, ami elsősorban a cukorrépa prémiumos beváltási rendszerének köszönhető.

A török kereskedelmi minisztérium

A gyapju nagykereskedelmi árát 1.17 — 3.25 török fonban állapította meg amely ármezőállapítás az idei értékesítésnél is alapul szolgál.

A legutóbb megtervezett lenzri dohányértékesítés elhatározta, hogy ezenül csak kis dohányterméleket részesítik különböző kedvezményekben. Az állam hirtel nyújt a dohánytermelés fejlesztésére és gondoskodik a kisermelők dohánytermelésének exportjáról.

Törökországban a legutóbbi megállapítások szerint 150—1000 százalékal drágultak meg a háború kitörése óta az élelmiszerek és közzükségleti cikkek. Legkevésbé a tejárak emelkedtek 200 százalékkal, viszont a burgonya ára most 700 százalékkal magasabb, mint 1939-ben.

Franciaországban a múlt évi szőlőtermés igen jól sikerült, átlag 30—50 százalékkal többet szüreteltek mint az előző évben s hogy a kormány a fekete-üzeteket meghűstés, az eladá sok csak államilag ellenőrzött pincészek útján engedélyezi.

Franciaországban a mezőgazdasági lakosság kenyérfejadagját 400 grammra emelték fel s remélik, hogy ez év őszétől vissza tudják állítani a régebbi 500 grammos fejadagot is.

Spanyolországban a gabonafélék és hüvelyesek értékesítését az állami gabonahivatal ellenőrzése alá helyezték s a megállapított kontingenseken felül beszállított mennyiségekért a gazda külön felárat kap. A Svájccal kötött kereskedelmi szerződés alapján Spanyolország 400.000 hl. vörösbort szállít Svájcnak, melynek eredményeképp a spanyol borárak erősen emelkedtek.

Belgiumban a húselállítás biztosítására a kormány rendeletet adott ki, amely a gazdákat arra kötelezi, hogy a gazdaságukban levő juhok számának arányában az ország húselállításában részvegyenek.

Horvátországban a földművelésügyi kormány nagy gondot fordít a szőlőtermés kiértékesítésére, mely célból legutóbb 70 vagon szőlőbort bocsátottak a gazdák rendelkezésére. Beható kísérletek folynak Horvátországban a szőlő ipari és élelmezési feldolgozásával kapcsolatban is.

A finn kormány a mezőgazdasági termelés fokozása céljából a termelőknek különösen a gabonaféléknél magas árpolitikát vezet. Ugyancsak prémiumot ad a kormány a tejtermékek, a sertésáris termelői árát pedig 40 százalékkal emelték, a finn kormány nagy gondot fordít a faipar továbbfejlesztésére is, s az országban különböző kísérletek folynak a fából nyervező közzükségleti cikkek alapanyagának előállítására.

Szlovákia múlt évi bortelemelése gyengébb volt, mint az előző években. A szőlő legjobban a pozsonyvidéki szőlőkben sikerült.

A Japán földművelésügyi minisztérium a szemestermények beszállítására terén új rendszert kíván bevezetni. Igen előnyös beváltási kulcsot állapított meg a burgonya és egyéb kapások beszállításánál abból a célból, hogy a gazdák azokat a terméleket is jól ki tudják használni, amelyek a gabona és a rizs termelésére kevésbé alkalmasak.

Az argentin földművelésügyi minisztérium közlése szerint a múlt évi gabonatermés erősen alatta maradt az előző évi termésnek, mely visszacsúszást az ősz nagy szárazságnak lehet betudni.

Az egyiptomi kormány elhatározta, hogy a gazdák gyapotkészleteit felvásárolja és elraktározza mindaddig, amíg jobb kivitel lehetőségek kínálkoznak. Kairói jelentés szerint mintegy 5 millió mássa gyapot halmozódott fel az országban. A gyapottermelés fejlődésével szemben az állattenyésztés annyira visszaesett, hogy az ország erős behozárra szorul. A hazai állattenyésztés fejlesztését nagyban akadályozza, hogy a takarmányozási viszonyok igen kedvezőtlenek.

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika-szálló félemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában felkelet fogadnak és kérvényeket átvesszenek minden hétköznap délelőtt 9-1 óráig.

HAJDU VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig panasznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi MEP titkárnak adhatók át.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLATA

"Kigyó" Dr. Mihalovits J. Piac-n. 51. Telefon: 30-95. — "Tisza" Jónap Aladár, Péterfia-utca 61. Telefon: 24-52. — "Csillag" Beke Barna, Arpad-tér 1. Telefon: 29-32. — Isteni Gondviselés Székely Adorján, Petőfi tér és Teleki-utca sarok. Telefon: 32-81. — Mátyás Király Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospercsi-út 16. Telefon: 32-01.

D. dr. Révész Imre ref. püspök hazatért. D. dr. Révész Imre, a tiszántúli ref. egyházkerület püspöke Budapestról hazatért.

Dr. Bodnár Tibor klinikai sebész-tanár próbaelőadása. Dr. Bodnár Tibor klinikai sebész-tanár, Bodnár Géza ny. bankigazgató fia tegnap tartotta magántanári próbaelőadását. Előző az alkalmából dr. Bodnár Tibort sokan és melegen üdvözlözték.

Konfirmációt megbeszélés. A kolégiumi polgári fiúiskola IV. osztályát végzett, még nem konfirmált tanuló folyó hó 18. napján, kedden délelőtt 9 órára a Kolégium udvarán, a konfirmációt vizsgáló megbeszélésére véget valamennyien, okvetlenül jelenjenek meg. A református egyház vallásoktató bizottságának elnöke.

Anyák Találkozója a Homokkertben. A homokkeri Katolikus Körben ma délután 4 órai kezdettel Anyák Találkozója lesz a következő műsorai: Pécsváradi Ferencné: "A betegápolás testi és lelki elemei" címmel, Sümeghy Adorjáné: "A csecsemőgondozás"-ról tart előadást. Sümeghy Adorjáné énekel, Farkas Márta szaval. Murányi Editke táncol. Harmóniumon kísér Pécsváradi Ferenc.

A Szociális Missziótársulat havi gyűlését hétfőn délután fél 5 órakor tartja a Svetits-intézet kis tornatermében. A Misszió munkájáról dr. Bátor József igazgató, a szervezet lelki vezetője tart előadást.

A Katolikus Figyelő április 23-ra tervezett Mész László szavaló-estje elmarad, tekintettel a mai körülményekre.

Magzatelhajtás miatt örlizetbe vettek egy szülésznőt. A nagyváradi bábaképzésde életveszélyes állapotban szállítottak be egy fiatal leányt, akin tiltott műtétet hajtottak végre. Azonnal jelentették az esetet a rendőrségen és a leány vallomása alapján házkutatást tartottak Fazekas Zsigmondné Ritoók Zsigmond-utcai lakásán, ahol a bűnjeleket megtalálták. A szülésznő beismerte bűnösségét, de a rendőrség tovább folytatja a nyomozást, mert feltehető, hogy Fazekasnének nemcsak ez az egyetlen eset terhére lelkiismeretét.

A kutya s a halál!

Ki az emberek közt hű társra nem talál,
S sok csalódás után nyugalomra vár,
Még nem boldogtalan, vigasztalója lesz:
A kutya s a Halál.

Kutyád, ha megveréd, vagy éhezik veled,
Lábaidhoz sompolyg, úgy nyafja meg kezéd,
S ha minden elhagyott s nincs egy rokon-kebel,
Hű kutyád nem hagy el!

S virág ha nem virul elhagyott sírodon,
Mert nincs résztvevő, ki lelkeddel rokon,
Ott virraszt a kutyád, várja, hogy visszajössz,
S kövessen utadon.

S ha végzet és sors játékot űz veled;
Ha élet-csolnokok csak örvénybe vezet,
Minden remény elhagyott, s ha hited megfőrt:
Ki fogja meg kezéd?

A rettegett Halál ott áll ágyad fölött,
S feloldja láncaid, mi idekötözött,
S mert senki sem boldoga halála előtt,
Jobb a sírok közt!

A gond és fájdalom nem kísér oda el,
Hű ólmok után nem ajzik a kebel,
Ha Istenre bízod emberi sorsodat:
© magához ölel!

Igy az emberekben, ki társra nem talál,
S csalódás-roskadtan nyugalomra vár,
Nem is boldogtalan. Igaz barátja im:
A kutya s a Halál.

V. GEREÖFFY GEZA

Kedden zárva lesz a fedett-uzsoda. Értesítem a közönséget, hogy a fedettuzsoda f. hó 18-án, kedden egész nap nem áll a közönség rendelkezésére. **Polgármester.**

A fodrászparosok figyelmébe! A fodrász-szakosztály elnöksége értesíti a tagokat, hogy f. hó 17-én d. e. 9 órakor az Ipartestület I. számú tanácstermében igen fontos ügyben rendkívüli ülést tart. A tagok feltétlenül és pontos megjelenését kéri az **Elnökség.**

A kárpitos-szakosztály tagjainak figyelmébe! A kárpitos-szakosztály elnöksége értesíti a szakosztály tagjait, hogy f. hó 17-én délután 6 órakor az Ipartestület helyiségében fontos ügyben ülést tart, melyen a tagok feltétlenül és pontosan jelenjenek meg. **A szakosztály elnöke.**

Gyomorsavtúlnyomás és gyomorfekély ellen csak **Kalészilt-t**, (ezelőtt Hajduint) használjon. Hatása biztos, felekedes. Ajánlják orvosok, betegek Készíti: "Sztankay" gyógyszerár. Debrecen, Szent Anna-utca 64. sz.

A tulnyomán élelmiszert árusító üzletek és tüzelőszert kereskedések március 16-tól november 14. napjáig terjedő időszakban kötelező zárórója. Értesítem a város érdeklő lakosságát, hogy 14.934-1944. VI. számú véghatározattal engedélyt adtam arra, miszerint a tulnyomán élelmiszert árusító üzleteket, beleértve csemege, cukorka, fűszerfelet és, valamint a tüzelőanyag kereskedéseket április 17. napjától november hó 14. napjáig reggel 7 óráig este 6 (hat) óráig tartassák nyitva. Fenti nyitási üzletek déli egy óráig délután 3 óráig zárva tartandók. **Polgármester.**

Bolsevistaellenes kiállítás nyílik meg Miskolcon. A Nemzeti Munkaközpont országos elnöksége a kormány megbízásából az ország valamennyi városában bolsevistaellenes kiállításokat rendez. A kiállítást eddig Győr, Székesfehérvár, Pécs, Szabadka, Ujvidék, Szeged, Kecskemét és Szonok rendezte meg. A miskolci közigazgatási ténylezők kezdeményezésére a kiállítást most Miskolcon is megrendezik a Múzeum kiállítási termében. A bolsevistaellenes kiállítás szombaton nyílik meg.

A nagykanizsai rendőrség szigorúan ellenőrzi a sárga csillag viselését. A nagykanizsai rendőrség listát készített azokról az ottani zsidókról, akiknek a sárga csillagot viselni kell, mert mint az kiderült, ott sem nagyon tetszik a zsidóknak az "új divat". Az elkészített lista alapján azután ellenőrizték a nagykanizsai zsidókat és már az első alkalommal 18 csillagtalant találtak, akik ellen megindult az eljárás.

Felhívom az állami Fazekas Mihály gimnázium eserkészzeit, hogy ma délelőtt fél 12-re a Pozsonyi-úti gyermekmenhelyen jelenjenek meg. **Parancsnokság.**

Övöhelyen tartották meg Zala vármegye kisgyűlését. Zalaegerszegről jelentik: Csütörtökön tartották meg Zala vármegye kisgyűlését, melyet gróf Teleki Béla főispán nyitott meg. A tárgyalások érdekessége az, hogy az ülést röviddel megnyitása után félbeszakították a légvár miatt és lenn a vármegye övöhelyen folytatták, gyertyafény mellett. Ez az első eset, hogy vármegyei gyűlést légváltalmi övöhelyen tartottak.

Vendéglős szakosztály tagjainak figyelmébe! Hétfőn burgonyaelosztást tart a szakosztály elnöksége. Az igényléseket a tagok a jelen felhívás tudomásulvétele alkalmával, tekintet nélkül a vasárnapra, azonnal adják át az elnöknek. Ismerős kartársaknak hívják fel a figyelmüket a jelen felhívásra.

Felhívás. A Debreceni Házfelügyelők Egyesületének vezetősége magyaros szeretettel hívja fel tagjainok figyelmét arra, hogy a budapesti központi a belügyminiszter engedélyével a tagsági díjakat az év közepétől, tehát június hó 1-től kezdve 1 pengőben alapította meg. Most pedig kéri az itthon maradt szűk vezetőség az igen tisztelt tagjait, hogy akik még erre a félévre hátralékban vannak melőbb kiegyenlíteni szíveskedjenek tagdíjukat, mivel a jelenleg nincs pénzbevezetés, így nem áll módunkban megintatni látogatni, azt a kevés fáradságot ne sajnálja senki, hogy személyesen hozza be az egyesületbe, ahol beiratkozni lehet, aki még nem tagja az egyesületnek azokat várjuk. Helységünk címe: Simonffy utca 13. szám, Hazafias tisztelettel a Vezetőséget.

CSALÁDI ÉRTESSÍTŐ

Eljegyzés. Bartha Sára testnevelési főiskolai hallgatót, dr. Bartha Károly egyetemi m.-tanár, tanítóképzőigazgató és felesége, Tilkos Magda leányát Sepsiszentgyörgyön eljegyezte dr. vitéz Barabás Béla főszolgabíró, dr. vitéz Barabás Andor, Háromszék vármegye alispánja és felesége, Hollaky Irén fia.

Esküvő. Nógrádi Kontz László m. kir. főhadnagy és nagycepcsenyi és muthnai Vládár Mária Magdolna folyó hó 10-én tartották esküvőjüket Győrben.

Eljegyzési hír. Darvasi Emike és Tóth László f. hó 15-én tartották eljegyzésüket.

Gyermek és ifjúsági istentiszteletek a kistemplomban.

A kistemplom melletti gyülekezeti teremben (Révész-tér 2.) minden vasárnap reggel 8 és déli 12 órakor gyermek és ifjúsági istentiszteletet tartanak. Azokat a növendékeket, akik az iskolai év folyamán ide jártak, ezennel szeretettel meghívjuk, különösen hívogatjuk a konfirmáló növendékeket, akikkel a kapcsolatot áldozásütközésig így óhajjuk fenntartani. — Uray Sándor kistemplomi lelkipásztor.

A Kossuth-utcai egyházközség Nőszövetsége bibliaóráját hétfő délután öt órakor a Kossuth-utcai lelkész hivatalban tartja.

A Svetits-Intézet református konfirmáló növendékei kedden délelőtt tizenegy órára a Svetits-intézet előtt jelenjenek meg. **Vallásatanár.**

Dr. Pákh Sándor sebész-fogorvos rendelését József kir. herceg-u. 10. sz. alatt ismét megkezdette.

Felhívás! A csizmadia-szakosztály tagjait felhívjuk, hogy típusszizmakészletüket hétfőn, 16-án estig Gombos Ferenc jegyző, Könyök-u. 5. sz. lakásán feltétlenül bejelentsek.

Ellopták a ruháját. Özv. Szabó Sándorné Bekecs-utca 4. szám alatti albérleti lakásából ellopták ruháját, amely ládába volt csomagolva. Kára 400 pengő.

Betörték az ablakát. Uzonyi Sándorné Kossuth-utca 51. szám alatti lakos ablakát ismeretlen tettes éjszaka betörtte.

Költözés közben eltűnt a pecsétgyűrűje. Zsuzsa István kereskedősegéd Simonffy-utcai lakásából a Hatvan-utca 33. szám alá költözött át. Mikor régebbi lakásába visszatért, hogy holmiját elszállítsa, észrevette, hogy pecsétgyűrűje eltűnt. Kára 500 pengő.

Összeverekedtek a cigányzenészek. Badar András, Tóth Árpád-utca 10. szám alatt lakó cigányzenész feljelentette egyik kollégáját, aki kétszer pofonvágtatta és utána vasboxszerrel megverte. A verekedés oka állítólag egy összeszólalkozás volt. **Elnökség.**

Takarékoskodjunk! Ezt a jelmondatot mindenkinek szívőbe és agyába kell vésnie! Takarékoság az **Életbiztosítás!** Gondoljon arra, hogyha életében minden igyekevének, fáradozásának végcélja családjának jobb jövője volt, halála után sem teheti ki feleségét, gyermekeit a nélkülözésnek. Az **Életbiztosítás** számtalan módozatát szívesen ismerteti az 1857-ben alapított, legrégebbi **Első Magyar Általános Biztosító Társaság.** Helybéli főigazgatója: **Ferenc József-út 50.**

Vasárnapi istentiszteletek

Református istentiszteletek:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor Tariska Zoltán, Kistemplomban 9 órakor D. dr. Farkas Ignác, 11 órakor dr. Ferenczy Károly, délután 5 órakor Kerekes János, Kossuth-utcai templomban 10 órakor Boros Dezső, délután 5 órakor Baja Mihály, Károlyi G.-éri templomban 9 órakor Berényi József, délután 4 órakor Rácz Zoltán, Iszotály-templomban 10 órakor Duscza Ferenc, délután 5 órakor Birinyi János. — Árpádtéri templomban 10 órakor dr. Erdei Mihály, délután 3 órakor Fentős Tibor. Homokkeri templomban 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Pál Antal, Nyilas-telepi templomban 10 órakor Sipos Károly, délután 4 órakor Márton Károly. Csapókeri templomban 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Balogh József, Kerektelepi templomban 10 órakor Bányay Zoltán, délután 3 órakor Bányay Zoltán. Egyetemi templomban 11 órakor dr. Makkai Sándor. Augusztai szanatóriumban negyed 10 órakor Koncz Zoltán. Egyetemi kúriákban egész héten át Szenes László és Koncz Zoltán. Ügyészségi fogházban 10 órakor Magyar Bertalan. Téglyáskerti áll. iskolában 10 órakor dr. Sárközy Lajos. Téglyáskerti gyűl. házban 9 órakor Szilágyi László. Wollafkatelepi olvasóköri délután 3 órakor Pál Antal, Olajfőben délután 3 órakor Szűcs Tibor.

Tanyai istentiszteletek: Haláp 10 órakor konfirmációs ünnep, igéi hirdető vitéz Szabó Endre, konfirmáló Kántor József, úrvacsorát oszt László Elek, Pallag 9 órakor Pálmai Antal, Szepes 10 órakor Pálmai Antal, Pallag 9 órakor Sipos Imre, Dombostanya 1 órakor Nagy Sándor, Ebes 10 órakor Molnár Gyula.

Gyermek-istentiszteletek: Egyetemi templomban 9 órakor Szenes László, Augusztai-telepen negyed 11 órakor Koncz Zoltán.

A nagyerdői Biblia-kör április közepén pénteki napon délután 5 órakor tartja bibliaóráját az eddigi 4 óra helyett az egyetemi templom épületében.

A Szent Anna-utcai főplébánia-templomban

Csendes szentmisék reggel 6, 7, 8, 20, 9 órakor. Fél 10 órakor a nagymisét mondja és prédikál dr. Bánás László. Csendes misék még 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Este 6 órakor litánia. Homokkerben dr. Vass Péter Szoboszlói-utca Somhegyi Mihály, Pallagon Nagy Miklós, fogházban Gocs György, Mikepércsen dr. Zernye József.

A Szent István Ferences Plébánia hírei

Vasárnap a szentmisék 7, 9 és 11 órakor vannak. D. u. fél 3-tól játéka a katolikus iskola udvarán. D. u. 5 órakor litánia. Kedden 9 órakor szentmise Szent Antal tiszteletére, d. u. fél 6 órakor litáni szentbeszéd-dél. szombat d. u. fél 6 órakor litánia.

Csapókeri Jézus Szíve templomunkban vasárnap szentmise fél 8, fél 10 és fél 12 órakor, litánia 6 órakor utána a Ferencs világlend új tagjainak beöltöztetése. Kedden d. u. 6 órakor litánia és szentbeszéd Szent Antal tiszteletére, Szerdán d. u. 6 órakor biblia-magyarázat a rk. iskolában. Szombaton 6 órakor litánia. Tanyáinkon vasárnap szentmise lesz Halápon 9 órakor, Nagycecerén és Mézeshegyen 11 órakor, az állami iskolákban.

Az evangélikus templomban:

Vasárnap délelőtt 10 órakor és este 5 órakor istentisztelet. Predikál dr. Pász László.

Eltűnt az asztalról az arany karkötő. Özv. Törő Mihályné, Károly Ferenc József-út 17. sz. alatti lakására ismeretlen tolvaj hatolt be és a lakás asztaláról elloptott egy arany karkötőt 500 pengő értékben.

Gyászrovat

Moldván Pirooska 7 hónapos korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből, a róm. kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Uszótka 25. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Özv. nemes Somossy Istvánné, nemes Veress Emília 68 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn déli 11 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Lakás: Budapest. Dankó temetkezés.

Ujvárossy Imke 5 hónapos korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 5 órakor lesz a Köztemető II.-á. ravatalozó terméből. Lakás: Kishegyesi-tú 10. Dankó temetkezés.

Magyar Sándor nyug. m. kir. kataszteri irodaigazgató élete 65-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a II.-á. terem-ből, református egyházi szertartás szerint tartandó imával. Gyászolják: Bánatos neje, édesanyja, anyósa és testvérel. Lakás: Bekes u. 9. b. sz. Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat végzi. Dégenfeld-tér 2. szám.

Herman Mihály gazdákódó élete 51-ik évében meghalt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a hármas teremből, róm. kat. egyházi szertartású imával. Az engedélyt szentmise az elhunyt lelküdvéért 17-én déli 9 órakor lesz a Szent Anna utcai róm. kat. templomban. Lakás: Belegelő 414. sz. Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat végzi. Dégenfeld-tér 2. szám.

Tóth Józseka csecsemő temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemetőből, a református egyház szertartása szerint tartandó gyászima után. Lakás: Kálmán-utca 20. szám. A temetést „Csurka” temetkezési vállalat rendezi. Dégenfeld-tér 2. sz.

Id. Sárossy Antalné, Balogh Piroska 62 éves korában elhunyt. Temetése Hajdúcsövaton lesz, Debrecenből jöttént szállítás után, hétfőn délután 3 órakor, a templomban tartandó ref. egyházi szertartás szerint imával. A szállítást Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat végzi. Dégenfeld-tér 2. szám.

Rácz János 27 éves korában meghalt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz az ágostonb. ref. egyházi szertartású imával. Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat végzi. Dégenfeld-tér 2. szám.

Szilágyi Tibor máv. tanfolyamhallgató 18 évében Budapesten elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető II. ravatalozójából. Lakás: Kisterenyé. Temetését Bartha vállalat végzi.

Távolító idején kifosztották a lakását. Csillag József, Hatvan-utca 46. szám alatt lakó gazdálkodó lakásába távolító idején ismeretlen tettesek behatoltak és azt valóságosan kifosztották. Elvittek 5 rend ruhát, egy bundát, egy felöltőt, fehérneműt és más ruházati cikkeket. Kára 5000 pengő.

B. Máriássy Magda táncintézetében f. hó 18-án diáktanfolyam kezdődik. Péterfia 30.

Szülők figyelmébe! Simai gyorsíró-és gépiróiskolaiba ajánló beiratkozás Piac-u. 78. — Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 5548/1943—44.

Hirdetmény a Hortobágy pusztán és lögyakorlatok tartása ügyében. Ertesítem az érdekelteket, hogy a Hortobágy pusztán az éles légi lövés bombavető gyakorlatok céljaira kijelölt területen f. évi április 18-án, reggel 4 óratól délután 6 óráig földi alakulatok földi célra és lövészetet tartanak. A lövészet tartama alatt a lögyakorlatok céljaira kijelölt területre belépni tilos, mert éleveszélyes. Polgármester.

Hirdetmény. Ertesíti az elsőfokú közigazgatási hatóság a város érdekelte lakosságát, hogy a pallagpuszti lőtéren f. évi április 17-én a csendőrkarihatalmi kirendeltség reggel 7 óratól 12 óráig, 14 óratól 18 óráig éles lövészetet tart. A jelzett napon a lőtéren tartózkodni tilos és életveszélyes. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Tizenöt iskolában csaknem 7000 tanulója van a Piaristáknak

A Piarista rend, egyike azoknak a rendeknek amelyek legrégebben vetek gyökereket hazánk földjén, és ezalatt a hosszú idő alatt talán a legtöbbet tettek a magyar ifjúság nevelése érdekében. A rend elnevezésében is — Kegyes tanítórend — a „tanító” szón van a hangsúly és az élet számtalan példája mutatja nevelés ügyünk történelme folyamán, hogy ennek az önként vállalt kötelességnek, mindig a legteljesebben és legteljesebben tettek eleget.

A magyarországi Kegyes tanítórendnek, most jelent meg ezidei névtára, melyet lapozgató, elismerésünk és hálánk, csak növekszik irántuk.

A MAGYARORSZÁGI REND TÖRTÉNETE

A könyv, első lapjain, a magyarországi rendházak történetét és a rendnek itteni letelepedését ismerteti. A Piaristák 1642-ben, tehát több, mint háromszáz éve kerültek hazánkba, éspedig a szepességi Podolinban alapították először rendházat. III. Károly király jóváhagyásával a magyar országgyűlés a rend nemes munkáját meghonosítással jutalmazta. 1715-ben. A rend tagjai etől kezdve még az azelőtti is tevékenyebb részt vettek a magyar ifjúság nevelésében. A XVII-ik században hat, a XVIII-ikban huszont, a XIX-ben három, végül a mi századunkban egy iskolát nyitottak meg az ország különböző helyein. 1721-től az önálló magyar rendtartomány keretében szolgálták a Hazát és hatalmas szolgálattal tettek azzal, hogy iskoláikban már a XVIII-ik században magyar nyelven tanították az egyes tanfolyamokat, körülbelül egy századdal megelőzve így korukat.

Az ország első gyakorlati iskolája De nemcsak a magyar nyelv tanításában, hanem az iskolák gyakorlati állásában is úttörő munkát végeztek, amennyiben a gazdasági, kereskedelmi és műszaki ismeretek először a Piarista iskolákban tanultak otthonra. A nevelő munka mellett, hatalmas szociális munkát is végeztek, a szegények és árvaok felségítésével és tanításával kapcsolva.

A katolikus életet, még ma is virágzó egyesületek megalakításával szervezik meg. Piaristák alapították az Oltáregyesületet, a Katolikus Legényegyleteket, a Katolikus Kör-

ke, melynek különösen a trianoni béke után széjjelszakított ország megszállott részein volt igen nagy jelentőséggel, a magyar egyfűvé tartozás gondolatának istapításában.

A Piarista iskolákból mindössze tízet hagyták a parancsbéke a csonkaország területén, a többi idegen uralom alá került. Ezekből az iskolákból a megszállók tízenket töt zártak be. Magyarországon jelenleg tizenöt gimnázium és egy kereskedelmi iskola (az egyetlen kereskedelmi itt van Debrecenben) működik a rend kezében.

A tanulók számának nagysága szerint, Debrecen a negyedik helyen áll 624 növendékkel. A legtöbb Piarista diák Budapesten van (863), majd Nagykároly következik (760) és végül Szeged áll még Debrecen előtt, ahol 652 a növendékek száma. A tizenöt gimnázium, illetve kereskedelmi, 148 osztállyal és kilenc diákotthonnal dolgozik.

A Debreceni rendház, a nagyváradi egyházmegyéhez tartozik és Bakó János választott, makári püspök nagyváradi kanonok alapította 1710-ben. A kegyesrendiek debreceni rendházának huszont tagja van.

Házfőnök Ocskó Lajos, az egykori romániai rendtartomány volt rendfőnöki tanácsosa. A gimnázium és a kereskedelmi iskola igazgatója Bátorfi József, rendfőnöki tanácsos. A házfőnök tanácsadója Vitkó József. A debreceni rendház többi tagjai Lőrinc Gábor, Kummergruber Emil, Neuhauser Frigyes, Nagy Lajos, ifj. Lukács József, Román Béla, Nagy Miklós, Szűcs Vince, Pogány János, Vass Péter, Zernye József, Polgár László, Mikos József, Kiss János, Hesz Ödön, László Mihály, Hegyi Ferenc, Somhegyi Mihály, Fülöp Gyula, Rónai Jenő, Meggyes János, és Rozsály Ferenc.

Állapotuk a magyar Kegyes tanítórend ezidei névárát. Századok történelme elevenedik fel előttünk. Magyar századok viharos történelme új és új, az előbbinél tökéletesebb, igazság igazságot kereső jelszavak rakadnak az elviharzott évtizedekből, és a Piarista rend jelszava a ragyogó fehér kereszt, tántoríthatatlanul állja ezt a vihart: „Ad maius pietatis incrementum!” — A jóság, a kegyesség, a szeretet nagyobb növekedésére...

A Baross Szövetség hírei A Baross Szövetség elnöksége kérésre tagjait, hogy a bombakárosultak javára megindított gyűjtést tőlük telhetőleg támogassák. Szakosztályaink külön-külön gyűjtenek.

A Baross Szövetség Bajtársi szolgálata kéri a bevonult fűszerkereskedők hozzátartozóit, hogy címüket nyilvántartás végett tudassák a Baross Szövetség irodájával, Ferenc József-ut 9, telefon 12—14.

A Baross Szövetség elnöksége felhívja azokat a fűszerkereskedőket, akik kristályszóda-kiutalásról értesítést kaptak, hogy az utalványért azonnal jelentkezzenek, mert ha ezt elmulasztják, úgy tekintik, mintha arra nem reflektálnának és az utalványt másnak adják ki.

A Baross Szövetség elnöksége értesíti a fűszerkereskedő tagjait, hogy a központ rövidesen 10 mázsa kristályzódat küld a tagok között egyenlő kiosztásra.

As anyaggazdálkodás a kereszmaros szakosztály részére 5 mázsa kristályzódat utalt ki, melyből a szakosztály tagja 7 kg, míg a Kereszmaros Ipar társulatának tagja személyenként 3 kg-t kapnak.

A Baross Szövetség elnöksége a

Turista kirándulás a nagyerdői Vadászlakhoz. Ma, vasárnap délelőtt ibolyaszedéssel egybekötött sétát rendezünk a Nagyerdőre a Vadászlakhoz. Indulás a Víztoronytól reggel 10 órakor, visszatérés a városba délután 5 órára. Étkezés hatiszárkából. Vendégeket szívesen látunk.

Légtalmi továbbképzőtanfolyam a harmadik körzetben

Gyakorlatok a „fűstkamara”-ban

Lázás buzgalommal folynak város-szerte a légtalmi továbbképző tanfolyamok, amelyeket a Légtalmi Liga rendez. Egy-egy utánképzés nyolc órán át tart.

Nagy érdeklődés mellett tartották meg tegnap délután a harmadik körzetben a Szappanos utca 16. sz. alatt, a Csapó utcai ref. egyházzsűz Szerepel-Oththonában és udvarán is az előadást, amelyen megjelent Nagy József nyug. riedőr tanácsos, a Légtalmi Liga elnöke, Micskey Miklósné, a Légtalmi Női Csoport alelnöke.

Lovász János, a Légtalmi Liga egyik népszerű és agilis szakelőadója ismertette mindenké előtt is az elméleti anyagot. Ismételtén is felhívta a figyelmét a helyes elsőlépésre, amelyet a legfontosabb figyelemmel kell kísérni. Behatóan fejtegette a tűzoltóképzés célját, beszélt a tömegvédelem előkészítéséről.

Különösen nyomatékkal hangsúlyozta, hogy légítámasztás után semmihez sem szabad nyúlni. Felhívta a figyelmet arra a veszedelemre, amit a ledobott robbanóanyaggal telfelt rongybabák, játékszerek jelentenek.

Minden fontosabb tennivaló újlag elismételt és megmagyarázott. A gyakorlati részben a fűstkamara-ban való oltási munkálatokra helyezte a főtűt. Szépen do gozott Korom Lászlóné ezredes neje; a segélynyújtásnál kitűnt d. dr. Káldy Kálmán. Általában a hölgyek társadalmi különbség nélkül egymással vetekedtek ezekben az élet- és vagyontemes munkában, amelyből senki sem vonhatja ki és nem is vonja ki magát. Természetesen a férfiak is végzik a rájuk váró feladatokat azzal a komolysággal és odaadással, amely mindenképpen méltó ezekhez a mai történelmi időkhez.

UTASOK

Ülök a fülkében egyik menetirányi sarokban; természetesen ablak mellett. Egyedül vagyok még és próbálom behozni azt, amit az éjszakából ellopott a korán induló vonat. Már az álom-világ szőlen botorkálók, mikor a nagy lendülettel kicsapódott görgős ajtó visszaért ebbe, a való világba. „Van itt szabad hely?” Kérdezi egy érdekes hang, az ürességtől kongó fülke egyetlen utasától. Igen, hangzik a kurta felelet, mely azt is jelenti, elég a kérdéződösködésből, elég a társalgásból; aludni akarok. Leül velem szemben, vetkőzésbe kezd „Jól rikkantja el magát kedélyesen, itt meg nincs fűtés, majd levetkőztem.” „Ugye nem fűtenek”, kérdi újra, mégis bosszantó, hogy az embert meg engedik ragyni, — ör ki belőle a panasz.

Nem baj az hőlgyem — szólok a sapka alól, gondolom valami nagy bölcsességgel megállítom az áradni készülő szőfolyamatot; — szegény katonáknak még ilyen helyük sincs” Ezzel beljebb búvok a galléromba, no most elin’ezem a megkönnyebbültem, lehunyom a szememet.

Kellet ez nekem! Ugyilátszik életem lefele kanyargó ívén sem ismerem meg a természet azon törvényét mely a kibuggyanni készülő forrás, a ki’örsre érvő tűzhányó a földöntúli erejét mutatja.

Mit mond, (?) hát ki itt a katoná, én nem vagyok katoná, én egy gyenge nő vagyok, aki az utazásomat megfizetem és ha megfizetem a vasút gondoskodni tartozik arról, hogy az utas, a gyenge nő meg ne... — dől, dől, mit dől, hömpölygöt, zúgva, fölényesen az októás...

Hallgatom egy pár percig a sarokban, már alig látzom’am, úgy összehúzódtam. De lehet, hogy 5 de lehet, hogy 10 percig hallgattam és pislogtam. Elhallgattam és pislogtam és gondolkoztam, mint akit elragadtott a megvadult ló, vagy az összehúzódesre rohanó vonat utasa, miként kelene inné kiugrani éleveszélyes sérülés nélkül.

Ez a vonat megy Vámospércsre — kérdeztem visszacsukló, félénk hangon, belekapaszodva egy lélekzetvétele kihagyott szempillantásnyi időbe...

Mit, Percsre? ez a vonat váradi tudható... — Jesszusom, — ugrok fel nagy megdöbbenéssel; hisz én akkor nem jó helyre szálltam...

Ezzel öt hagynom a szilptelen áradat boldog tulajdonosát, aki vérfa-gyaszot közönyel és a győztes kárörvendő mosolyával fogadta menekülésszerű kivonulását.

Másik fülkét kerestem. Leszálltam az egyik ajtón s fel-szálltam a másik túlsó ajtón. Így nem veszi észre az álmomat elrabló tűndér életmentés csalásomat. Kívülről kaphat ráfizelőhelyveget.

— szabad még ez a hely — mutatok az egyetlen ülőhelyre. Dermedt csend — Nem foglalt ez a hely? — kérdezem újból, turbékoló galambot megszégyenítő alázatossággal. A néma szakasz kihívó magatartására, erre, félénken és illő szerénységgel erogytam az ajtó melletti egyetlen helyre. Elfészkelődtem, galléromat felgyűrtem, sapkámat lejjebbhúztam nekidőltem az ülés melletti elválasztó fejtámlának. De mielőtt elaludnék jó lesz körülnézni a kalap alól, kik ezek a némasággal tűndöklő utitársak. Ovatosan félig felnyitom a belső szememet, nehogy valaki észrevegye to-lakodó kíváncsiságomat. A velem szembenülő, mély alvást színlelő úr, ebben a pillanatban hunyta le vizsgálódó szemét.

Hogy figyel; gondoltam, nem tudja ki lestelek? Nézem vékonyra hagyott sandító szemmel a egyszer csak látom, hogy szemhéja csigalassúsággal s róka óvatossággal újból felfele kezd emelkedni. Ni ni már látható is.

Am erre lecsukom a magamét a mutatóm az érdeklőien alvót. Így ülök egy ideig, érzem, hogy keresztül szúr egy kis részen át reámtapadó szempár. Most jövök én. Lassan kezdem mozogni szemöldökömet s mint ha emelővel erőltetőném, feszítem a szemhéjam rését s látom, hogy az övé ebben a pillanatban újra lecsukódik.

Ez az ingerítő játék így ment addig, míg a számlított álom végre cserben hagyta úgy a néma játékost, mint engem. Miután jól végig mértem egymást, átszugeráltuk egymásnak nem éppen jó kíváncságot takszó gondolatainkat, nagy ébredő mozdulatokkal, köhéscselésekkel úgy tettünk mintha már megpihentem ébredtünk volna fel.

SOMORJAI LÁSZLÓ

Kedvezményes áru tenyészkos akció. Juhállományunk vérfelfrissítése, gyapjútermelésünk fokozása és egyöntetűvé tétele céljából a földművelésügyi miniszter 30, darab kiváló minőségű törzskönyvezett tenyészkoszt osztat ki a gazdák között. Az akció során a fűdés cigája és a racka tenyészkosok szétosztásának akcióját az érdeklőpiseletek bonyolítják le. Az akciót nyírásig, de legkésőbb október végéig befejezik. A gazdák igényléseiket az illetékes gazdasági felügyelő vagy pedig közvetlenül a Juhtenyészők Országos Egyesületénél nyújthatják be. A földművelésügyi miniszter megszabta a feltételeit is annak, hogy kik vehetnek részt az akcióban. (MVS)

Minden hazafias kereskedőnél kaphat ráfizelőhelyveget.

Table with 2 columns: Name and Price. Includes items like Brű, 21.25, 9.30, 7.15, 8.00, 8.00, 17.30, 18.30, 19.15, 10.40, 7.30, 8.15, 8.30, 8.55, 9.00, 10.00, 11.15, 12.20, 1.00, 1.45, 2.00, 2.55, 3.00, 4.55, 5.00, 5.50, 6.20, 7.00, 7.55, 8.40, 9.40, 10.10, 10.40.

A DEBRECZENI UJSÁG RÁDIÓMŰSORA

1944. évi április hó 17-től 1944 április hó 23-ig.

Rádió-hírszolgálat

MAGYAR NYELVŰ HÍREK:
21.25 Dunai német adók 253.4 m. (Brünn.)
9.30 Dunai német adók 325.4 m. (Brünn.)
7.15 Dunai német adók, 325.4 m. (Brünn.)
8.00 Olasz rádió 25, 41 rövidhullám.
8.00 Zágrábi rádió 276 középhullám.
17.30 Pozsonyi rádió 760 m.
18.30 Olasz rádió 1925 rövidhullám.
19.15 Dunai német adók 325.4.
10.40 O. asz rádió 25.45 rövidhullám és II. középhullám 221 és 203 m.

Vasárnap

Április 16.

BUDAPEST I. MŰSORA

7.30 Szózat. Reggeli zene.
8.15 Hírek.
8.30 Öszinte beszéd.
8.55 Anyák öt perce.
9.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Flóriánról elnevezett budai görög katolikus magyar plébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben Puskás Lajos segédlelkész mondja.
10.00 Aeternitatis Istentisztelet a Kálvin téri templomból. Igét hirdeti: Jókai Sándor dr.
11.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. A szentbeszédet mise után Vid József házfőnök mondja.
12.20 Levente felőla.
1.00 A Rádiózenekar műsorából. Zakál Dénes: Rodostó — nyitány. — Kéler Béla: Udvolet hazámhoz. — Erkel Gyula: Vándor Pista kalandjai. — Buttykay Ákos: Capriccio. — Ország Tivadar: Paraszt dalok. — Fridl Frigyes: Tarantella.
1.45 Időjelzés, hírek, vizálásjelentés.
2.00 Művészlemez.
2.55 Anyák öt perce.
3.00 A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadásai. a) Kisgazdaságok kendertermesztése. Mihály Béla dr. előadása; b) A rét és legelő állati kártevői. Szeleányi Gusztáv dr. m. kir. kísérleti főadjunktus előadása.
3.45 Tessék választani. 1. Zenekari hangszerek. — Chopin művek (zongorán előadja Borsay Pál.) — Filmdalok. — Cigányzenekari lemezek. — Jazzongora lemezek. — Rendező: Böhm László.
4.55 Hírek.
5.00 Nótafáink virágai Karácsonyi Margit és Orbán Sándor énekel. Kiséri: Bura Sándor cigányzenekara.
5.50 „Két barát”. Arany János és Pejősi Sándor barátságáról beszél Vajthó László. A verseket elmondja Balázs Samu és Ujváry László.
6.20 Mozart: Esz-dur Simfonie concertante hegedűre, mélyhegedűre és zenekarra. Előadja Jancsin Ferenc, Kocsis László és a Rádiózenekar Rajter Lajos vezényletével.
6.50 Hírek.
7.00 Ma este nem gondoltam rád. Részletek Horváth Jenő szerzeményéből. Közreműködik: Ráczy Vali, Némery András, a Holéczy-együttes és a szerező zenekara. Az öszszeköltőszöveget írta Ifj. Ambrózy Ágoston. Rendező: Kiszely Gyula.
7.55 Hangképek a vasárnapi sportjáról. Beszél: Pluhár István és dr. Legényei József.
8.10 Magyar zeneszerzők felőla. Operarészletek.
8.40 Dayka Margit emlékkönyvéből. Közreműködik: Jávorka Pál, a Rádiózenekar és Bura Pál cigányzenekara. Rendező: A. Balogh Pál.
9.40 Hírek, sport- és lövészversenyrészletek.
10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
10.40 Zenekari művek.

BUDAPEST II. MŰSORA:

8.30 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
5.30 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
10.10 „Hangszerek-hangulatok”.
10.40 Hírek.

Hétfő

Április 17.

BUDAPEST II. MŰSORA

6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25 Ébresztő. Torna.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek. — Közlemények. — Reggeli zene.
8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8.35 Délelőtti muzsika.
10.00 Hírek.
10.15 A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István. Ernst Fischer: Nagyvárosi romantika. — Losonczy Dezső: Leánykérő faun. — Sándor Jenő: Operett- és filánegyveleg. — Johann Strauss: Frasnquita dala. — Godard: Böicesődal. — Laurisín Miklós: Ludas Matyi — Kömívesek danája.
11.10 Nemzetközi vizjelzőszolgálat.
11.35 Haydn: B-dur szimfónia.
11.40 Sopron hatvan év előtt. Hamvas József előadása. Felolvasás.
12.00 Harangszó — Fohász — Himnusz. Utána Roósz Emli szalonegyüttese játszik.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vizálásjelentés.
1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00 Légerők zenekara. Vezényel Doroszlai Károly. Ruttkay Aladár: Szenj Borbála — tűzérsegi induló. — Vasady Béla: Toborzó. — Lehár: Arany és ezüst — keringő. — Vitez Náray Antal: Czinka Pannak.
2.30 Hírek. — Műsorismertetés.
3.00 A rádiózenekar műsorából. Kéler Béla: Francia vígjáték — nyitány. — Sain-Saens: Egy új Vencében. — Gebhardt Rio: Hangversenykeringő. — Zakál Dénes: Hamupipőke báija — Laurisín Miklós: Részletek a Toldi c. bábjáték zenéjéből. — Paksy József: Uri világ — egyveleg.
4.00 Farkas Zoltán megemlékezése Mednyáskzy Lászlóról, halála negyedszázados évfordulóján.
4.15 Magyar zeneszerzők felőla. Müller Károly: Feroni: Nyitány. — Poldini: Farsangi lakodalmom — részletek. — Lavotta Rezső: Délibáb.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 A közellátás eljensége. Dr. Miksics Aladár miniszteri titkár előadása. A közellátási minisztérium rádióelőadása.
5.15 A Budapesti honvéd őrszázal zenekara játszik.
5.45 A magyar katona. Gárdos Kornélia verseket mond.
6.00 Liszt Ferenc Budán. Papp Viktor előadása. Közreműködik: Károlyi Gyula — zongora.
6.50 Hírek.
7.00 Fráter Lóránd dalból.
7.20 Székely lányok a fővárosban. A közvetítést a Kalácska leánykörből vezeti Budinszky Sándor.
7.50 Az Operaház zenekaráról Dohnányi Ernő vezényli. Közreműködik: Czako Éva Lucia — gordonka. — Mozart: g-moll szimfónia. — Dohnányi: Versenymű gordonkára és zenekarra. — Liszt: Két epizód Lenau Faustjából. — Sibilus: Finnlandia — szimfonikus költemény.
9.20 Új német filmmuzsika.
9.40 Hírek.
10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
10.40 Szórakoztató muzsika.
11.25 Táncoló bálentűk.
11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Német nyelvoktatás.
10.10 Szórakoztató zene.
10.40 Hírek.

Kedd

Április 18.

BUDAPEST I. MŰSORA

6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25 Ébresztő. Torna.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek. — Közlemények. — Reggeli zene.
8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8.35 Zenekari muzsika.
10.00 Hírek.
11.10 Nemzetközi vizjelzőszolgálat.
11.15 Szalonbűb. Nagy Frigyes dr.: Búcsúkerülő. — Englemann: A babaházban. — Ujvári József: Tangószeread. — Brusso: Arany ősz. — Poldini: A keringőző baba.
11.40 „Ady és az iskola.” Hevessy János előadása.
12.00 Harangszó — Fohász — Himnusz. Utána: Szórakoztató muzsika. Lehár: Paganini — egyveleg. — Hatky Endre: Hallgató. — Losonczy Dezső: Zombori megyebéli: Anyuka örömei. — Huszka: Gavott. — Malcsiner Béla: Lázalom — ábránd.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vizálásjelentés.
1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00 Weidinger Ede szalonzenekara.
2.30 Hírek. — Műsorismertetés.
3.00 A rádiózenekar műsorából. Huszka: Gili Baba — egyveleg. — Kúneke: Keringő. — Ernst Fischer: Három kis darab. — Micheli: Katonásdi. — Hunkel: Fajankó. — Ernst Fischer: Álmodó dalom. — Kookert: Tavasz virágok.
4.00 Gyermekdelután. „Minden nap légy jó!” Irta Fáy Anna. Előadja a gyermek szereplők — Harsányi Giz vezetésevel.
4.30 Wagner: Trisztán és Izolda. Előadja a Berlini Filharmonikusok.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 Magyar nótáest a Magyar Művelődés Házából. Részlet az április 10-i hangversenyből. Hangfelvétel. Közreműködik Baksa Kató, Nagy Izabella és László Imre. Kísér: Boros Lajos cigányzenekara.
5.55 „Új Európa, vagy rabszolgaság” Siltz János előadása.
6.20 Magyar zeneszerzők felőla. A Rádiózenekart vezényli Bertha István. — Kéler Béla: Francia vígjáték-nyitány. — Ozinka Panna nótája. — Zakál Dénes: Hamupipőke báija. — Poldini: Rajter. Cigánytörténet. — Bachó István: Magyar induló.
6.50 Hírek.
7.00 Hallgassák meg kérem új műsoromat. Barabás Sári énekel. A Rádiózenekart Fridl Frigyes vezényli.
7.20 Így történt... bágyoni Váró Andor beszél a stukaviharról — Dünkirchen felett.
7.30 A könnyű zene mesterei. Suppéművek születésének 125. évfordulóján. A Budapesti Hangversenyzenekart Bertha István vezényli. — Közreműködik: Tóth Valéria és Bajnok Ferenc.
8.25 A Honvédelmi Minisztérium Légoltalmi Csoportfőnökségének közleménye.
8.40 Meesek Rudolf és Szönyi Jenő kézzongorán táncszámokat játszik.
9.00 A müncheni FBharmónikusok Budapestén. Vezényel Kabasta. Közvetített a Vígadó nagyteremből.
9.40 Hírek.

10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
10.40 Valakinek muzsikálnak.
11.20 Haydn: Utódob szimfónia.
11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
5.30 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőla.
10.10 Szórakoztató zene.
10.40 Hírek.

Szerda

Április 19.

BUDAPEST I. MŰSORA

6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25 Ébresztő. Torna.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek. — Közlemények. — Reggeli zene.
8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8.35 Hangszerek.
10.00 Hírek.
10.15 Szórakoztató zene.
11.10 Nemzetközi vizjelzőszolgálat.
11.15 Kodály-művek.
11.40 Cézár kalandja a majommal. Nyári Andor ébesztése. Felolvasás.
12.00 Harangszó — Fohász — Himnusz. Utána: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István. Johann Strauss: Furca háború — nyitány. — Mohr: Szivárványkeringő. — Lehár: Frasnquita — egyveleg. — Eisemann Mihály: Miss Amerika. — Vincze Ottó: Espresso — keringő. — Rixner: Azurkék égbolt — tangó. — Mackeben: Müncheni mesék — keringő. — Bachmann József: Spanyol szeread.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vizálásjelentés.
1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00 Perti Pál cigányzenekara.
2.30 Hírek. — Műsorismertetés.
3.00 Zenekari muzsika.
4.00 Egy avajjel nemes Rodostóban. Dezsényi Béla dr. megemlékezése Sausure Cézarról.
4.15 Muzsikáló zenei lexikon. Összeállította Böhm László.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 A rádió hangversenydobogóján. Közreműködik: Mányoki Livia, Papp Kovács Edit és Mihály Ferenc. Zongorán kísér Földes L.
5.50 Honvédek műsora.
6.40 Vllágozóitok kérdések — vélemények.
6.50 Hírek.
7.00 Hajdó Anna magyarnótákat énekel, kíséri Zsiga Ernő cigányzenekara.
7.50 Galambkálitka. Dal, poézis egy régi leányszobában. Összeállította és bevezelt Szemere Klára. A verseket és dalokat előadja Szécsy Zita.
8.25 Zenés részletek Eisemann Mihály és Vaszary János „Öfelsége a mama” e. operettjéből. Közreműködik: Kelly Anna, Kazal László, Palotás Imre. A Budapesti Hangversenyzenekart vezényli Fest Vidor.
8.55 Bedn, a szines kutak városa. Ybl Ervin előadása. Felolvasás.
9.10 Magyar zeneszerzők felőla. A Rádiózenekar Kenessey Jenő műveiből játszik Rajter Lajos vezényléssel.
9.40 Hírek.
10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
10.40 Egy világhírű regényhős a zenében. Richard Sarau: Don Quijote — szimfonikus költemény.
11.25 Halk melódiák.
11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
10.10 „Balletzene”.
10.40 Hírek.

Csütörtök

Április 20.

BUDAPEST I. MŰSORA

6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25 Ébresztő. Torna.
6.45 Reggeli zene.
8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8.35 Zenekari művek.
10.00 Hírek.
10.15 A Rádiózenekar műsorából. Vezényel Rajter Lajos.
11.10 Nemzetközi vizjelzőszolgálat.
11.15 Zenekari művek.
11.40 Külföldi híradó. — Felolvasás.
12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz. Utána: Szórakoztató zene.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vizálásjelentés.
1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00 Könyv zene.
2.30 Hírek. — Műsorismertetés.
3.00 Folyamőrök fűvőzenekara. Vezényel Ifj. Fricssay Richárd.
3.30 A veu zaszótartó hűsege. Varga Ignác felolvasa a rádiódiák pályázat díjnyertes munkáját.
3.45 Berlioz: Lear király — nyitány.
4.00 Marconi emlékezete. Békly Tamás előadása. Közművelődési előadásorozat.
4.20 Magyar nóták.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadásai. A tájfértérésből eredő állati betegségek. Bakos Miklós dr. állatorvos előadása.
5.30 Az Operaház előadásának ismertetése.
5.35 Az Operaház előadásának közvetítése. „Rigoletto”. Dalmó három felvonásban. négy képből. Szövegét írta Piave. Fordította Nádaskay L. és Lányi V. Zenejét szerezte Verdi. Vezényel Falloni Sergio. Rendezte Rékai András.
6.50 Hírek.
Utána: „Műteremszerek. Látogatás Buzy Bara szobrász műtermében. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.
7.15 A Honvédelmi Minisztérium Légoltalmi Csoportfőnökségének közleménye.
8.10 „A Doniol a Dnyeszertig”. Vajta Ferenc előadása.
8.25 Magyar zeneszerzők felőla. Népszimű részletek.
8.55 Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.
9.40 Hírek.
10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
10.40 Budapesti Szalonzenekar
11.15 Magyarzenekari művek.
11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
10.10 „Debussy-művek”.
10.40 Hírek.

Péntek

Április 21.

BUDAPEST I. MŰSORA:

6.00 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25 Ébresztő. Torna.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek, közlemények.
8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.35 Szórakoztató zenekari muzsika.
10.00 Hírek.
10.15 A Rádiózenekar műsorából.
11.10 Nemzetközi vízföldszolgálat.
11.15 Nyitányok.
11.40 Az alvásról, Horváthy Nándor dr. orvosi előadása.
12.00 Harangszó, Himnusz, Fohász. Utána: Rózsá Emőke szalonzenekara játszik.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vizállaajelenés.
1.30 Honvédeknek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00 Művészlemez.
2.30 Hírek. Műsorismertetés.
3.00 Szórakoztató zene.
4.00 Az orvos mindennapja. Marék Antal dr. előadása.
4.20 Sovinszky László szalonzenekara játszik.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 Német hallgatóknak. Für unsere deutschen Hörer.
5.35 Lillemfi. Vigjáték 3 felvonásban. Irta Szilágyi Ede. Zenéjét szerenke és öszzelállította Szerdahelyi József, Közvetítés a Nemzeti Színházból.
Az I. felv. után kb. 6.15 Hírek.
A II. felv. után kb. 7.00 Sportközlemények.
8.10 Magyar ének — magyar lélek. Adám Jenő, a Zeneművészeti Főiskola tanárának népdalfőelőadása.
8.40 Dolgozó magyarok.
8.50 Így írnak meg ök! Táncezen nagy mesterek stílusában.
9.40 Hírek, lovasversenyeredmények.
10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
10.40 Kinek a nője, kinek a primása. Sámuel Elempér, Oláh Kálmán és Farkas Béla cigányzenekara muzsikál.
11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA:

8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
10.10 Szórakoztató zene.
10.45 Hírek.

Szombat

Április 22.

BUDAPEST I. MŰSORA

8.00 „Üzen az otthon” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
8.25 Ebresztő. Torna.
8.45 Reggeli zene.
8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8.35 Szórakoztató zene.
10.00 Hírek.
10.15 Operettrejelések. A Rádiózenekart Fridl Frigyes vezényli.
11.10 Nemzetközi vízföldszolgálat.
11.15 A rádiózenekar műsorából. Mader Rezső: Páros cipő. — Gavott: Mazurka. — Szabó Xavér Ferenc: Dárius kincse. — Abesszin tánc, Nubiai tánc. — Szabados Károly: Viora — Borika. — Kacsóh: János vitéz — Tündérlánc.
1.40 Szülők iskolája. Réhelyi Oszkár pedagógiai előadása a korszerű gyermekszobáról.
12.00 Harangszó — Fohász — Himnusz. Utána: Szalonzenekari muzsika.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vizállaajelenés.
1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00 A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István. Püget: XIV Lajos — balettzene. — Dorsal: Spanyol változatok — szvit.
2.30 Hírek. — Műsorismertetés.
3.00 Szórakoztató zene. Farkas Ödön: Nyitány. — Liszt: Rohaminduló. — Kodály: Székely kerses. — Bárdos Lajos Elmennek a zöld erdőbe. — Bárdos Lajos: Már Kistölden; Kocsli, szekér. — Szógi Endre: Állatodal. — Buttykó Akos: Capriccio. — Országh Tivadar: Parasztdalok. — Fridl Frigyes: Tarantella. — Farkas Béla cigányzenekara muzsikál.
4.00 A Nevezetel-vártól az Uzokihágóig. Somody István előadása.
4.20 Tabányi Mihály harmónika együttese.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 Háromnegyed-ütemben.
5.50 Akiket mindig szívesen hallgatunk. Némethy Erika csevegése.
6.00 Nótáink virágai. Tölgysy Júlia és László Imre énekel, kísérő Horváth János cigányzenekara.

6.40 Kültügyi tájékoztató.
6.50 Hírek.
7.00 Hangképek innen — onnan.
7.30 Könnyű zene — könnyű percek. Közreműködik: Osváth Júlia, Paló Imre dr., Járni József, Sághody Ambró és a Rádiózenekar Rajter Lajos vezényletével.
8.50 Magyar feladatok — Rajter Ferenc előadása.
9.10 Magyar zeneszerzők felőrája. Könnyű zene.
9.40 Hírek.
10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
10.40 Ki mit szeret?
11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
5.30 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.
10.10 Szórakoztató zene.
10.40 Hírek.

Vasárnap

Április 23.

BUDAPESTI I. MŰSORA:

7.30 Szózat. — Reggeli zene.
8.15 Hírek.
8.30 Öszinte beszéd.
8.00 Unitárius istentisztelet a Koháry utcai templomból. Igét hirdeti Siményi Dániel teológiai rendes tanár.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a ferenciek belvárosi templomából. A szentbeszédet mise közben P. Marék Marcell ferences atya mondja.
11.15 Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu jéri templomból. Igét hirdeti Kapi Béla dr. püspök.
12.20 Levente-műsor
1.00 A rádiózenekar műsorából.
1.45 Időjelzés, hírek, vizállaajelenés.
2.00 Művészlemez.
3.00 A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. „Korszerű legeltetés”. Sulvok Tivadar dr. miniszteri osztálytanácsos előadása. — „Védekezés a földi bolhák ellen”. Baranyovits Ferenc dr. m. kir. kísérletügyi főadjunktus előadása.
3.45 Mindenből mindenkinek. Közreműködik: Kiss Manyi, Senyei Szabó Ilus, Silkey Irén, id. Kövály Gyula, az Egyetemi Énekkar és a Molles Béla-zenekar. Vezényel Várhelyi Antal. Rendező A. Balogh Pál.
4.55 Hírek.
5.00 Rossini: Semiramis — nyitány.
5.15 Az utolsó lépés. Móra Ferenc elbeszélése.
5.35 Toki Horváth Gyula cigányzenekara
6.05 Háború és béke — Vajta Ferenc előadása.
6.20 Magyar zeneszerzők felőrája. Losonczy György énekel és Bisztriczky Tibor hegedül. Zongorán kísér Aigner Pál.
6.50 Hírek.
7.00 Magyar-német bajtársi hangverseny. Közvetítés a Magyar Művelődés Hábából. (Az április 14-ki hangverseny felvétele.) — Közreműködik: Baksa Kató, Barabás Sári, Bordy Bella, Hajdú Anna, Kelly Anna, Muráti Lili, Rigó Magda, Szabó Ilonka, Szelezky Zita, Szörényi Éva, Utry Anna, Básti Radics Gyula, Bilicsi Tivadar, Harangzó Gyula, Jámbor László, László Imre, Malcsiner-zongoristás, Naszöldi Sándor, Pethes Ferenc, az Operaház balettkara, a Budai Dalárda, a Marnitz-tangóharmonikánegyes, Tóth Várhelyi József, az Egysített Honvédezenekar és Bura Sándor cigányzenekara. — Vezényel Vincze Oltó és Pongrácz Géza.
9.00 Hangképek a vasárnap sportjáról. Beszél Puhár István.
9.25 Könnyű dalok.
9.40 Hírek, sport- és lovasverseny-eredmények.
10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
10.40 Nagy mesterek — örök művek.
11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA:

8.30 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8.30 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
10.10 Szórakoztató zene.
10.40 Hírek.

Késő

Hiába mondd, hogy fáj,
Hiába mondd, hogy kár,
Csak nem jöhetsz vissza soha már.

Hiába, hogy néha látol,
Hiába, hogy könnyerve vágyol,
Hiába, a szíved hiába lángol.

Nem kellett volna akkor régen,
Azt hazudnod, hogy bodog vagy
véltem,
Mégis elhagynod, kifosztani égenem.

Most már csak éppen élek,
Hidd el már nem is szörölek téged,
Az élet-láng csendben elégett.

Maradj csak tovább is egyedül,
A szíved majd csak elszenderül,
Bennem is elcsúszott valami legbelül.

Ha meghalok ne hozzál virágot,
Halottnak élőt adni ki látot?
Nem is értem én az egész világot.

Hiába mondd, hogy szíved vérz,
Hogy ajkad epedő, vágyón ég,
Hiába minden, hiába, — késő.

KOVACS ANDRÁS

Két vers

En nem irgalmazok!

En tovább nem irgalmazok.
En tovább meg nem bocsátok,
ne is járjon nekem
údvót szóló szótok!
Ökölbe a markom,
leltök én népem:
szerevtről, irgalomról
senki se beszéljen!

Ezzel tettek levá
ezeréve, folyton!
Ezzel vertek jóvá,
hogy a vérem folyjon
másokért és másnak,
s ha a szívem fáradt,
képembe dörögtek vadul:
a magyar az megbocsát,
a magyar az űr!

Es nem leszek űr tovább,
leszek gögös utált paraszt,
de ebrúdon kihányom
akt e világon
belőitink él...
törjön a csont, hulljon a vér,
hullák árszaknak
folyón és patakon,
de ami a miénk: nem adom!

ALFÖLDI GÉZA

Leborulok a tavasz előtt!

Tavaszi mámorban vonaglik a táj,
kigyúlt ői a magra éhes föld,
lázadó szerelem balsam-illa'a szál,
s tarmékeny vágya engem is betöl!

Szerelmet lehel a zsíros barázdá
ölelésre várnak szerzte a fák,
a nap, mint hódító, garázdá
legény szórja csábító sugarát.

Termékenységről dalol a róna,
minden csíra, palánta, sejt,
s a tavaszi nap mámoros csókja
új dártdókra engem is megejt.

Egygye olvadok a szerelmes tájjal,
istennek látom a magot-vetőt,
s az első bukkadó réti virággal
leborulok én is a Tavasz előtt!

ALFÖLDI GÉZA

— Flaink pilótaképzésére
áldozunk két pillért! Kérjünk
repülőbélveget.

ÓLMOT VESZ
lapunk nyomdaja
Tózséi kir. herceg-utca 16.

Javítsa rádióját szakemberrel!
Javítsa **FERENCZY**
radiolaboratóriumához, Cegléd-u. 1. telefon 38-35

Megjelent az új beszoigaltatási rendelet

A kenyérgabonabeszozigaltatási kötelességet búzával, rozssal, kétszeressel, zabbal és rizssel is lehet teljesíteni

A közellátástügyi miniszter most megjelent rendeletével szabályozta az 1944-45. gazdasági évi termelési és beszoigaltatási kötelességet. A rendelet értelmében a mezőgazdasági ingóllan után 1944. július 1-1945. június 30-ig terjedő időben a megállapított buzaegység számának megfelelő mennyiségű mezőgazdasági terményt, terméket, vagy állatot kell a hatóság által megállapított áron a közellátás céljaira beszoigaltatni. Mezőgazdasági ingatlan alatt a szántóföld-, rét- és legelőterületet kell érteni.

A szántóföldet terhelő beszoigaltatási kötelesség mértéke a szántóterület kataszteri tisztajövedelmének minden aranykoronája után 40 buzaegység. A kataszteri holdankénti beszoigaltatási kötelesség azonban nem lehet kevesebb 120 buzaegységnél, de nem lehet több 800 buzaegység-nél.

A rétet terhelő beszoigaltatási kötelesség mértéke a földművelésügyi miniszter által a rét kataszteri tisztajövedelmének és minőségének figyelembevételével az

I. osztályba sorozott községekben kataszteri holdanként 240 buzaegység
II. osztályba sorozott községekben kataszteri holdanként 200 buzaegység,

III. osztályba sorozott községekben kataszteri holdanként 180 buzaegység,

IV. osztályba sorozott községekben kataszteri holdanként 120 buzaegység,

V. osztályba sorozott községekben kataszteri holdanként 80 buzaegység.

A legelőt terhelő beszoigaltatási kötelesség mértéke a földművelésügyi miniszter által a legelő kataszteri tisztajövedelmének és minőségének figyelembevételével az

I. osztályba sorozott községekben kataszteri holdanként 110 buzaegység,

II. osztályba sorozott községekben kataszteri holdanként 90 buzaegység,
III. osztályba sorozott községekben kataszteri holdanként 70 buzaegység,
IV. osztályba sorozott községekben kataszteri holdanként 50 buzaegység,
V. osztályba sorozott községekben kataszteri holdanként 30 buzaegység

Arról, hogy az egyes községek háttárában levő rétek és legelők a beszoigaltatási kötelesség szempontjából melyik osztályba soroztattak, a közellátási kormánybiztos értesíti a községi előjáróságokat.

A SZANTÓFÖLDET TERHELŐ BESZOIGALTATÁSI KÖTELESSÉG

A szántóföldet terhelő beszoigaltatási kötelesség a kataszteri tisztajövedelem minden aranykoronája után 40 buzaegység. Ebből a 40 buzaegységből

10 buzaegységet a kenyérgabonabeszozigaltatási kötelesség teljesítésére,
10 buzaegységet a zsirbeszoigaltatási kötelesség teljesítésére,
7 buzaegységet a husbeszoigaltatási kötelesség teljesítésére és

13 buzaegységet a szabadválasztású termények csoportjába tartozó beszoigaltatási kötelesség teljesítésére kell beszoigaltatni.

A kenyérgabonabeszozigaltatási kötelességet búzával, rozssal, kétszeressel, zabbal és rizssel is lehet teljesíteni Kárpátalja területén Beosterce-Na-

szód, Csík, Háromszék, Kolozs, Máramaros, Maros-Torda, Szilágy, Szolnok-Doboka, Udvarhely vármegyékben, Kolozsvár és Márosvásárhely városok területén, Bihar vármegye élesdi és margittai járásában, Szatmár vármegye, avasújvárosi, kápolnásmonostori, nagy és szinévraljai járásában, továbbá Zala vármegye alsó lendvai, bányai, nagysomkúti, csákornyai és perlaki járásában a gazdasági kényérgabonabeszozigaltatási kötelességet takarmányárpa és kukorica beszoigaltatásával is teljesítheti.

A zsirbeszoigaltatási kötelességet sertés és baromfi zsírral, tej és tejtermékkel, olajjal, sertésekkel, hízott libával és kacával, oajosmagvakkal, takarmányárppal és kukoricával lehet teljesíteni. A zsirbeszoigaltatási kötelességet zab beszoigaltatásával is lehet teljesíteni.

A husbeszoigaltatási kötelesség teljesítését, juhott, bárányt, baromfi húsot, vadat, sertéshúst, tejet és tejtermékeket, tojást, gyapjút, továbbá rétiszénát, lucernaszénát, lohereszénát, baltacinszenát, zabosbükknyszénát, takarmányzsilalmát és alomszilalmát lehet beszoigaltatni.

A szabadválasztású termények csoportjában előírt beszoigaltatási kötelességet a rendeletben felsorolt terményekkel, termékekkel és állatok beszoigaltatásával lehet teljesíteni.

Magyarország lakosságának megosztása hitfelekezetek szerint

A Központi Statisztikai Hivatal az 1941. évi népszámlálás eredményeinek alapján közli az ország népének vallási megosztását. A felekezetek és vallások elosztása a következő:

Római katolikus	8,073.751	55,3
Görög katolikus	1,701.559	11,6
Görög keleti	559.962	3,8
Református	2,785.782	19,0
Evangélikus	729.289	5,0
Unitárius	57.912	0,4
Baptista	36.421	0,2
Izraelita	724.307	4,9
Egyéb	1.543	0,0
Nincs felekezete	7.598	0,0
Ismeretlen	1.623	0,0
Összesen	14,679.747	100,0

A városok vallási megosztása főként abban tér el a vármegyékétől, hogy ezekben a katolikus elem számbeli fölénye egy árnyalattal nő és csaknem eléri a 60 százalékot. A katolikus elem ugyanis erősen városos. 18,7 százalék él városokban, a görög katolikusok közül mindössze 1,5 százalék él városban.

A legnagyobb vonzóereje a városnak a zsidóságra van. Városaink lakosságának 12,3 százalékát teszik ki, tehát 43 százalékuk lakik a városokban.

A vallási és felekezeti szerkezetünkben népszámlálásról népszámlálásra csak nagyon kicsiny eltéréseket mutat, a felekezeti viszonyok hazánkban már régen kiegyensúlyozottak.

— Kerékpárlapások. Bézi Sándor, Kar-utca 22. szám alatt lakó pék kerékpárját a Petőfi-térre, Fuhrmann Géza, Péterfia utcai szabómester kerékpárját pedig lakásának zárt udvarára tarták el.

A gólya

Írta: SZALACSI RÁCZ IMRE

Régen várjuk, nagyon régen, mert itt volna az ideje, hogy végre rendet teremtsen ebben a zűrzavaros, halálos tavaszban. Sándor, József, Benedek is elfuserálták a dolgát, mert utának még hétszer cudarabb volt az idő. Egyedül és kizárólag a Medvére lehet a jelek szerint adni, mert a Gyertyaszentelő alkalmával elhangzott figyelemztetés, hogy az iziket elő kell venni, immár jelenihetem, hogy itt, ott megtörtént...

Mindenknek a gólya az oka persze miért nem jöttek idejében éppen ők, akikről a jó tavaszi időjárás függene, csak a Mindenható a megmondhatója. Azaz, hogyis mondjuk csak, valami helyzet-változás történthetett az ő jövőbelük útján is, elvégre mégiscsak háború van immár minden vonalon a földnek!

Éfféle gondolataim akadnak, s a többi között az is, hogy sok, sok szegény gyermeknek pedig éppen a gólyák hozták azt a bizonyos piros csizmát, aminek a foltja is kifelé önmagától, mert lévén egyedül és kizárólag maga a gyermek bőre az anyag. Ilyen áprilisi, márciusi időkben illet a muliban a szegény gyermek lábára a piros csizma, — mert a sok-sok napfényes nap úgy felmelegítette a földet, hogy azon aztán meztelákkal is közlekedhetett az emberfia.

Mondom, éfféle gondolatok, mi közben a tavaszi tüzelő gondja is fűti agyamat, amikor arra kell figyelmem, hogy nagy vitába kezdtem két kis lányom.

A vita szintén a gólyáról folyik, de persze ez más természetű gólya, amint figyelem üdülés okából a lányzók vitáját.

A vita kezdője Réka, aki immár lsten segítségével két és féleves, — szeretné, ha mindenki elhinné róla, hogy ő már nagy leány.

Emese, aki valóban nagy is, mert a napokban tölti be a negyedik életévét, bizonyos elnéző megértéssel hallgatja a kisebbik szavát, néha reám pislant, mint valami cinkosra, hogy vegyem tudomásul én is, amit a kicsi butácska fölvel mondogat. Ilyenkor én intek a fejemmel, hogy rendben van, értem, csak hagyjuk rá a kisebbre, ne ellenkezzünk vele, elvégre majd eljön az ideje annak is, hogy Réka szintén megérsen minden titkot, amit mi ketten, jelenlegesen én és Emese már úgy is tudunk.

Ebéd idő lévén, asztalnál ülünk és versenyt eszünk harmán.

Réka a győztes, mert a paradicsom mindenféle formában kedvence.

Szépén, evőeszközzel eszik és minden harmadik kanál után pontosan megkérdezi, hogy: — Nem cseppentettem le a „vetterem”?

Mi megnyugtatójuk, mire ő folytatja a kanalazást, majd befejezi és ismét visszatér a fent jelzett gólya ügyére.

En ismét töprengnek sok minden, amikor csak arra figyelek fel, hogy Réka nyíltan fordul a kérdéssel Emese felé:

— Tudod, hogy apja hoz nekem az iskolából új babát?...

Emese csak int a fejével, hogy ez természetes, elvégre minden babát onnan kell hozni, vagy legalábbis a mi házuk táján minden, de minden onnan kerül, mert reggel oda megy apja, onnan jön délelben haza, délután szintén vissza az iskolában, hogy este fáradtan hazakerüljön. Ilyen alkalmakkor szokott hozni ezt is, azt is, amit útközben és melléke beosztással vásárolhat. Réka tovább megy és azt mondja:

— Tudod, hogy nekem apjam valóságos kis babát hoz az iskolából.

— Az nem lehet! — jelenti ki Emese határozottan, amit élénk el-

lenkezést és állást vált ki mindkét leányzósból.

— De hoz, biztosan hoz valóságos, kis pólyás babát.

— Nem hoz, mondom, hogy nem hoz, rossz gyerek, hogy mesz ilyen beszélni — feddi olyan szokárlélemmel Emese a hugát, ami gyakorlatra vall, nyilván nem egyszer hallotta ökelme ezt a kijelentést önmagára vonatkoztatva is.

— Ugye, hozol nekem élő, síró pólyás babát, apjám az iskolából, — fordult könnyes szemmel hozzám Réka, mint minden bizalma forrásához. Én már, már intek, hogy igen, hozok, amikor Emese okos, nagy szemét reám veti, hunyorgatfelé és csak ennyit mond Rékának:

— Csúcsi vagy „kis kányom”, hát nem apja hozza a síró pólyás babát, hanem a gólyaméni!...

Réka nagy szeme felderül, megnyugsz tudomásul veszi az oktatást és a nagyobb elfogadható megmagyarázást, szintén reám néz és mintegy bünbánólag védekezik előbbi ostobácska kijelentéseiről, amikor így szólal meg:

— En „asztal” eddig nem tudtam, édes apjám, de most már tudom!... Ebben maradtunk.

Szürkolók az edzőválságról

Előző számunkban közölt cikkünkkel kapcsolatban több szürkoló levelet küldött be szerkesztőségünkbe. A szürkolók a DVSC-nél hír szerint felmerült válságról írnak, egyöntetűen állást foglalnak amellett, hogy idény közben nem szabad a csapat vezetését kivenni az edző kezéből. A szürkolók egyébként nem látják reménytelennek a DVSC helyzetét sem, a Ferencváros elleni győzelemben is bíznak. Helyszűke miatt a leveleket nem közölhetjük le részletesen, csak szemelvényeket adunk közre ezekből:

Hernádi Bálint (Hajdusoboszló) minden vasárnap átjön Debrecenbe, hogy lássa kedvenc csapatát. Nem hiszi, hogy a DVSC kiessen az NB-ből, az edzőválságot ellenzi. — Móréd edző — írja — az ősi idény folyamán megbizonyította, hogy egyike a legjobb magyar edzőknek, a csapat ősi jó szereplését és hazai veretlen-jét elősorban neki köszönheti. Adjanak szabad kezét Mórénak a csapatvezetésért, elég kár, hogy a tavaszi erőstéseket nem bízták egészen rá. Akkor most nem így állnánk.

Menyhárt István (Debrecen) elismeri Palotás edző érdemeit, aki az NB-be juttatta a csapatot, de véleménye szerint nem szabad idény közben edzőválságot csinálni, ezt csak a csapat súlylens meg. Még nem reménytelen a DVSC helyzete, a benn maradáshoz elég lesz 26 pont is, mert az Elektromos, vagy DiMÁVAG sem szerez ennél többet — írja.

Zilahy Nándor (Debrecen) erélyes hangon kel ki azok ellen, akik Móréd edző távozását akarják. — A DVSC játékosai lassák be — írja — hogy eredményt csak akkor tudnak elérni, ha minden igyekezetükkel azon lesznek, hogy kövessék Móréd János utasítását, akinek kétségtelenül értékesebb tapasztalatai vannak a labdarúgás terén, mint akárhány Debrecenben. A levélíró szerint a Szolnokot is Móréd tette nagygyá, míg Móréd Szolnokon volt, bajnokjelölt volt a seolnoki csapat, most, hogy eljött, a kicsés ellen küzd a Szolnok. A DVSC küzdjön szívvel-lélekkel a hátralévő mérkőzésein, akkor nem esik ki.

Néhány levélíró még arról emlékezik meg, hogy a DVSC vezetőségének alkalmá lett volna a téli idényt megkezdésekre felhasználni, ezek az erőstések is ottan voltak azonban mint az eddigiek, inkább a csapat egységét bontották meg, de nem erősítették. Többen kifogásolják, hogy a vezetőség elengedte Mestert, aki még most is elkélne a csapatban. Mások a fiatal játékosok állandó szerepeltetése mellett foglalnak állást. Egy debreceni szürkoló arról ír, hogy a vasutas roseul áll ugyan, de

SPORT

Délután 1 órakor kezdődik a mérkőzés

A DVSC—Ferencváros mérkőzés kivételesen délután 1 órakor kezdődik a vasutas sporttelepen. A csapat valószínűleg a következő összejövetésben vesz fel a küzdelmet (végleges összejövetés csak közvetlenül a mérkőzés előtt lesz.)

Nagy — Szűcs, B. Nagy — Orosz Nagy II., Kádás, — Komlósi, Zilahy, Szabó, Anocska, Szilágyi.

A Ferencváros ellen sohasem játszott még a DVSC bajnoki mérkőzést, de barátságosát sem az utóbbi 5—6 évben. A Fradi legutóljára akkor szerepelt Debrecenben, amikor 4:3 arányú vereséget szenvedett a Booskától, a debreceni közönség tehát nagy érdeklődéssel várja a legnépszerűbb magyar csapat vendégszereplését.

A Ferencváros már nem a régi, az őszön minden vidéki mérkőzésen pontot, vagy pontokat vesztett. A tavasszal megemberezték magukat a zöld-fehérek, eddig még összesen 1

pontot vesztek el hét mérkőzésből. Sok esélye nincs a DVSC-nek a pontszerzésre, lehetséges azonban a meglepetés. A játékosok valamennyien tudják, hogy nagyon sok függ ettől a mérkőzéstől, győzelmük esetleg a bennmaradást jelentheti.

Jóslatunk 3:1 a DVSC javára.

Vasas — Nagyváradi

Az NB-bea ismét sok érdekes mérkőzés lesz. A DVSC szempontjából három mérkőzés lesz nagyon fontos, az Ujvidék—BSZKRT, a Kolozsvár—Elektromos és a DiMÁVAG—Ujpest. Ha a DiMÁVAG, Ujvidék és Elektromos kikapnának, akkor mind jött jobb lenne a DVSC helyzete.

Jóslataink a vasárnapi NB mérkőzésekre. Nagyváradi—Vasas 2:2, Kispest—SalBTC 3:0, Csepel—Szolnok 1:0, Ujpest—DiMÁVAG 4:0, BSZKRT—Ujvidék 1:1, Kolozsvár—Elektromos 6:1.

Sporthírmondó

A Ferencváros a következő összejövetésben áll fel a DVSC ellen. Csikós—Rudas, Tátrai—Sárosi, Kéri, Nagy II.—Sipos, Sárosi, Onody, Hernádi, Gyetvai.

Elmarad a Gamma—Tisza bajnoki mérkőzés. Vasárnap délután Gamma pályán német—magyar katonaválogatott vegyescsapatok játszanak egymással, a magyar csapat legtöbb játékosát a Gamma adja, s így a bajnoki mérkőzés nem lesz megtartva. Hol marad az elv, hogy a bajnoki mérkőzéseket le kell játszani?

Nehéz helyzetben van az Elektromos, négy játékosát tiltották el. A kolozsvári mérkőzésekre ifjúsági játékosokkal áll ki a csapat, de lehetséges, hogy nem is utazik le a mérkőzésre, mert az Elektromos művek vállalata megtiltotta alkalmazottainak, hogy Budapestet elhagyják. A tiltamat állítólag már sikerült feloldani.

Vasárnap 11 órai kezdettel a vasutas pályán DVSC II.—Érmihályfalvai LE NB III bajnoki mérkőzés lesz. Az ermihályfalvai csapat a bajnokságban utolsó, valószínűleg nem lesz nehéz ellenfél. Ugyancsak győzelemre lehet számítani a Villanygyár nagyváradi mérkőzésén is, a debreceni csapat ellenfele a Nagyváradi Törökvas lesz.

A kerületi bajnokságban valószínűleg csak két mérkőzést tartanak meg, a két vezető csapat játszik idegében a bajnoki pontokért. A DMTE Püspökladányban, a Tisztheletesek Karcagon játszik. A DMTE-nek könnyebb dolga lesz, mint a kemény karcagi csapat ellen küzdő Tisztheleteseknek.

Felkérem a Debreceni Levente Egyesület összes labdarúgóját, hogy ma 9 órára a DTE pályán a Villanygyár II. csapat ellen barátságos mérkőzésen okvetlen megjelenjenek. Debrecen város mezei levente, futóversenye, melyet ma kellett volna megtartani, elmarad. A versenyt április 23-án rendezik meg. Gyülekezés a Leveles útra délután 11 órakor

Kosárlabda. DVSC—DEAC 32:20 (22:12) A két nagy rivális küzdelméből ismét a DVSC került ki győztesen. A DEAC néhány DVSC játékoskal megerősítve játszott. Góldobók: Szöllösi 10, Varga 6, illetve Arday 12, Kohonitz 6, Berta 8.

HÉTFŐN DELBEN már olvashatja a részletes helyi sporteseményeket a Tiszántúli Déli Hírlap-ban.

VÁROSI FATELEP FELHÍVÁSA TŰZIFAKUTALASBAN RÉSZEVŐKHEZ

Értesítjük azokat, a tűzifa vevőket, akik a városi fateleptől április 17—29 napjaira sorszámat kaptak, hogy a sorszám alapján tűzfát május hónap megfelelő napján vehetik ki. Ha a sorszám keletése ünnepnapra esik, úgy a kiváltás az ünnepnapot követő hétköznapon történhet. Debrecen Városi Fatelepi Igazgatósága.

HIRDETmény.

Értesítjük az előzőkú közigazgatási hatóság a város érdeklét lakosságát, hogy az 1944. évi kötelező himlő és diphtheria oltásokat a m. kir. tisztifőorvosi hivatal a város belsőügyi területén lakók részére a Központi Szegénybetegrendelőben (Dégenfeld-ér 2. sz.) folyó évi április hó 17-én, 18-án, 19-én, és 20-án délután 2 órától kezdődőleg fogja végrehajtani. A kitéléseken pedig folyó évi április hó 17-én 8 órakor Nagymacs, 11 órakor Czuczsa, 15 órakor Elep, 18-án 8 órakor Réghaláp, 11 órakor Allóhegy, 13 óra Pipóhegy, 19-én, 8 órakor Szata, 9 órakor Kukaháza, 10 órakor Hármashegy, 19-én, 8 órakor Nyulaa, 12 órakor Pallag, 15 órakor Dombostanya, 20-án, 8 órakor Ebes, 11 órakor Szemes, 14 órakor Szovádi úti újskola, 15 órakor Szikgát, 20-án 7 óra 30 perckor Hosszúpályi úti elemi iskola, 9 órakor Veker, 10 óra Mézeshegy, 12 órakor Diószegi úti iskola, 15 órakor Bánki elemi iskola 22-én 8 órakor Kötőgát, 14 órakor Kismacs, 22-én 10 órakor Régihegyes 12 órakor Nagyhegyes, 24-én, 9 órakor Nagycsere, 11 órakor Fancsika, 13 órakor Létai úti újskola, 24-én, 9 órakor Kádárdűlő, 12 órakor Kuppáhalom, 15 órakor Vedresdűlő, 27-én 11 órakor Monostoripályi úti iskola, 27-én délelőtt Köstlyszeg, 27-én délelőtt Ohát, 27-én délelőtt Hadházi Tó'h telep.

Felhívja a hatóság az érdeklét szülöket, hogy a beoltandó gyermekeiket a fent jelzett időpontban, a Szegénybetegrendelő Intézetben, illetőleg a megjelölt külsőségi helyeken, tisztán öltöztetve hozzák be.

Nagykálló község előjárósága

1706-1944. k. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETmény

Nagykálló község Előjárósága a község tulajdonát képező fűrdőt nyilvános árverésen haszonbérbe adja. Kiküldési ár évi 2.000 pengő.

A fűrdő területén bérli által italmérséi jog is gyakorolható, Részletes árverési feltételek Nagy-kálló község Előjáróságánál a hivatalos órák alatt megvárhatók.

Ajánlatok Nagykálló község Előjáróságához április hó 25 napjáig nyújtandók be. Nagykálló, 1944. április hó 10. Községi Előjáróság

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh István

Darmol a legelőnyösebb és legújabb csokoládé használat 35 éve milliók használatát ment teljesen megfizetés nélkül.

